

**Eliten er
blendahvit**

**Studentpolitikerne
herses med**

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 71, utgave 23 | www.universitas.no | onsdag 4. oktober 2017

Maktens ansikt

OSLOS MEKTIGSTE STUDENTER

PLASS 1-10

side 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9

redaktør: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

nyhetsleder: **Mads Randen**
madsranden95@gmail.com 454 00 166

fotosjef: **Erlend Dalhaug Daae**

desksjef: **Lise Blekastad**

nettredaktør: **Markus Slettholm**

magasinredaktør: **Signe Rosenlund-Hauglid**

MENINGER

UiOs troverdighet står på spill

Statoil finansierer forskning på Norges fremste utdanningsinstitusjon, Universitetet i Oslo. Gjennom den såkalte Akademia-avtalen pumper oljeselskapet årlig inn inntil syv millioner kroner til universitetet. Og Statoils hovedvirksomhet er ikke veldedighet.

Formålet med avtalen er «å stimulere grunnforskning og utdanning innenfor strategiske viktige fag- og kompetanseområder både for UiO og Statoil». Det er ingen hemmelighet hvilke strategiske områder det siktes til. Vi snakker om det sorteste gullet, nemlig oljen. Å ta i mot penger fra Statoil i seg selv trenger ikke være problematisk. Det er imidlertid vanskelig å tolke dagens avtale annerledes enn at pengene skal brukes til petroleumsforskning. Allerede der burde varsellampene begynne å blinke for et universitet som kan forventes å være i front av samfunnsutviklingen.

Men Oljemastodonten Statoil driver ikke bare finansiering av forskning på UiO. De sitter helt på toppen av hierarkiet, og trekker i trådene. I universitetsstyret sitter Elisabeth Kvalheim, direktør for forskning og teknologi i nettopp Statoil.

På tross av at universitetet liker å flagge grønne verdier, har UiO en grå investeringsfortid. Universitas har tidligere omtalt hvordan UiO, gjennom stiftelsen Unifor, investerte i selskaper selv ikke oljefondet ville ha noe med å gjøre. Noen ganger forveksles fine ord med ansvarlighet. Noen ganger gjør penger blind.

Som Norges fremste utdanningsinstitusjon har UiO et ansvar. Det handler ikke bare om de faktiske utslagene det har at universitetet tillater at et stort oljeselskap har stor innflytelse på virksomheten. Det handler også om symbol-effekten. UiO skal være en institusjon vi som studenter er stolte å være en del av. Det skal være flaggskipet som fører oss inn i det grønne skiftet, ikke bare snakker om det. Man bør kunne forvente at UiO etterlever den samme teorien som institusjonens forskere snakker så varmt om.

Det finnes heldigvis håp. I desember 2016 trakk UiO seg ut av alle grå investeringer etter press fra blant annet organisasjonen Fremtiden i våre hender. Akademia-avtalen går ut i 2018, og reforhandlingene er snart i gang. UiO står nok en gang ved et veiskille, og bare en av veiene er den riktige.

I denne utgaven av Universitas kan du lese om en bre front av miljøorganisasjoner som står sammen og krever en stans av Akademia-avtalen slik den er i dag. Studentparlamentet mener at den skal reforhandles og dreies til støtte for fornybare prosjekter. UiO bør lytte til studentene og miljøbevegelsen. Det skitne oljesamarbeidet burde legges dødt.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Joakim Stene Preston**
j.s.preston@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Flinke studentpolitikere risikerer å gjøre seg selv en bjørnetjeneste i forsøket på å leke ansvarlige.

Når de voksne bestemmer

kommentar

Heidi Bang,
journalist i Universitas

som skjer med studenter, når de blir valgt til styrer og utvalg, gå på bekostning av helt nødvendig endring og fornyelse. Av og til strider studentenes interesser mot det etablerte, og da må studentpolitikerne tørre å si tydelig fra. Det er nemlig sjelden slik at det etablerte ønsker å endre seg.

For et par år siden ble jeg valgt inn i styret til Universitetet i Oslo. Der satt jeg som en blåøyd jente på litt over tjue, sammen med erfarne profesorer, representanter fra norsk nærings- og kulturliv og rektor ved Universitetet. Fellen man fort faller i da, er å kompensere for å være uerfaren med å oppføre seg mest mulig ordentlig.

«Jeg kunne aldri blitt en gråhåret mann som pusher femti»

Den risikoen løper også mange av de som finner seg på maktkåringen til Universitas. Det første du lærer som fersk tillitsvalgt er nemlig at det aller viktigste er at ting styres på en ansvarlig måte. Det er hvert fall det vi stadig hører fra SiOs hovedstyre når de tar beslutninger som er upopulære blant studentene.

Det er lett å bli ydmyk i møte med ansvaret som ligger i viktige roller. Problemet oppstår når «ansvar» blir synonymt med «det ledelsen og administrasjonen vil». Da kan ansvarliggjøringen

I studentpolitikken lærer man at det er en «riktig» måte å gjøre ting på, og at man kommer lengst med dialog. Du skal følge skikk og bruk, og oppføre deg som en av de voksne. Da blir det fort sånn at ledelse og administrasjon påvirker studentene like mye som vi påvirker dem. I fjor stemte for eksempel studentrepresentantene i UiOs styre med resten av styret for at studenter ikke lenger skulle kunne stille som rektor. Dermed bidro studentene selv til å innskrenke sine demokratiske rettigheter ved universitetet.

I stedet for å stå på barrikadene og kreve endring, blir studentene ofre for byråkratisumpen. Dagens studenter er tross alt generasjon prestasjon – vi er ordentlige, har mye respekt og lite opprør i oss. Men om man prøver å spille på premissene til de som har vært med i gamet i 20 år, er man ofte dømt til å tape. Når du har ett år på deg, og alle prosesser beveger seg i sneglefart, er vinneren

Arkivaren

Historiske skråblikk, av
Nora Geard Nygaard

Ingen strikking i forelesning!

«I 1998 melder Universitas at på enkelte forelesninger stilles det krav til en viss etikette. «Studenter som slenger beina på bordene, rasler med godteposer og går med lue er ikke velkomne på mine kurs», sier Universitetslektor Trond Jahr. Undervisningsleder Arild Pedersen er ikke mer nådig: «Undervisning er ikke et tv-show som man kan følge med en pose potetgul foran seg». I en artig faktaboks blir det listet opp hva Jahr ikke tillater i sine forelesninger: å «strikke eller drive med andre hobbyaktiviteter, lese aviser, innta føde av noen som helst art, bære hodeplagg i auditoriet (gjelder ikke kvinner), bruke mobiltelefon».

Universitas nr.9, 17. mars 1998

U-kaffe til Blindern

«Kaffe fra Tanzania – ferdigforedlet til pulver i produsentlandet». Slik åpner Universitas i 1977 en sak om at «en håndfull enkeltpersoner – de fleste med tilknytning til LO eller Arbeiderpartiet» har tatt initiativ til denne importen av kaffe fra Tanzania, på ikke-profitabel basis. Universitas arrangerer blindtest for å finne ut om denne Africafen (som den heter) er noe i møte med Nescafe og Moccona. Resultatet? «Knock out!». Sjefen for varehuset på Blindern melder dermed at de gjerne introduserer kaffen til Blindernfolket.

Universitas nr.10, 21. oktober 1977

ILLUSTRASJON: ØYVIND HOVLAND

den som har god tid, og kommer til å være der de neste 20 årene også.

I blant kan det dessuten se ut som noen er motivert av mulighetene for egen fremtidige karriere som ligger i studentverv. Du kan ikke bite hånden som mater deg dersom du ikke er villig til å risikere fremtidige jobbmuligheter. Opptil flere av de tidligere NSO-lederne har gått videre til å jobbe for partiene de skulle påvirke som studentledere. Det samme gjelder rekrutteringen fra Velferdstinget til SiO-styret, hvor de som kontrollerer blir de kontrollerte. Dette skyldes jo at de er dyktige og kunnskapsrike – men det er likevel problematisk, siden det er vanskelig å ta et standpunkt mot noen du anser som en potensiell fremtidig arbeidsgiver.

Resultatet er at de studentene som får en plass ved bordet, reduseres til unger som skal sitte i ro med tegnestiftene sine og lage kruseduller på sakspapirene mens de voksne prater. Gjestelista stilte til valg i år på en plattform som handlet om tivoli, vinmonopol og moro. Dette er en tydelig reaksjon på studentpolitikere som framstod som tørre byråkrater studenter ikke kunne relatere seg til.

I universitetsstyret kom mitt vendepunkt da jeg ble så frustrert over hersketeknikkene en av de andre brukte, at jeg endelig sa tydelig fra om hva jeg mente. Etterpå kom en av de andre bort til meg, ga meg en fistbump, og sa «fortsett sånn». Uansett hvor ansvarlig jeg oppførte meg kunne jeg aldri blitt en gråhåret mann som pusher femti. Men jeg kunne være en ung student som ikke var redd

for å si fra og stå på kravene. Nettopp fordi studentene er ferske i systemet og kommer utenfra kan de bidra til å dra inn andre perspektiver.

Det er ingen tvil om at dagens studentpolitikere nyter respekt hos de «ordentlige» voksne fordi de klarer å framstå som profesjonelle og dyktige. Men til syvende og sist kan man ikke være konfliktsky når man tar på seg ansvaret for å være studentenes stemme, og kjempe deres sak. Ellers blir man fort en gjeng med unger som leker politikk i dukkehuset sitt, som de voksne kan herse med som de vil.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Alf Simensen

Aksjon: Petter Spolén henger opp nærmere 1000 BHer på Solsiden senter i Trondheim, for å vekke oppsikt rundt Rosasløyfeaksjonen. Spolén er aksjonsleder for Rosasløyfe i Trondheim.

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: [universitas_offisiell](https://www.instagram.com/universitas_offisiell)

For oppdaterte studentnyheter.

nyhetsleder:

Mads Randen

madsranden95@gmail.com

988 51 171

NYHET

Så mektige er

Veteran: Gabrielle Gjerdsset har vært i studentpolitikken lenge. I 2013 skrev Universitas om studenter som brukte så mye tid på vervene at enkelte måtte sykemelde seg. Her mingler hun på et arrangement på UiO.

Selv om studentene styrer SiO på papiret, er makten deres begrenset, mener kilder.

Studentmakt

tekst Adrian Holm og Knut Arne Oseid

Gabrielle Legrand Gjerdsset er Oslos mektigste student, og troner aller øverst på Universitas maktliste. Som styreleder i Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) forvalter hun et milliardkonsern som sørger for studentvelferd til 65.000 studenter.

– Hva kan jeg si? Jeg mener i hvert fall at studentene i SiO-styret har enormt stor makt og innflytelse, sier Gjerdsset til kåringen.

Hvilken makt studentene i SiO egentlig har er likevel omdiskutert, skal en tro flere kilder Universitas har snakket med til maktprosjektet.

Tøff administrasjon

– SiOs hovedstyre er utrolig profesjonelt. Man sitter som styremedlem i SiO for å ivareta SiOs interesser, ikke studentene, forteller en kilde med god kjennskap til hvordan SiO-styret fungerer.

– Om en SiO-kantine blir påklaget, skal studentrepresentantene ivareta SiOs interesser, ikke studentene fra institusjonen. Interessemotsetningen mellom studentene og administrasjonen var nok betydelig større før, sier kilden, som ikke lenger er tilknyttet SiO.

Vedkommende understreker at dette likevel er riktig og viktig, da SiO-studentene står økonomisk og juridisk ansvarlig for SiOs be-

lutninger.

– Hvor lett kan en studentrepresentant utfordre administrasjonen i SiO?

– Det tror jeg er vanskelig. Hvis man mener noe politisk som går utover bedriftsmessige og økonomiske hensyn, vil man få mye motstand. Det er generelt lite politikk i styret, mest strategiarbeid.

Konsensusorientert styre

Studentene sitter på flertallet i SiO, og kan dermed avgjøre saker. Styreleder Gjerdsset er eneste med dobbeltstemme i Hovedstyret, som gjør at studentene kan overkjøre styret. Det skjer så godt som aldri, skal vi tro våre kilder.

– Styret er svært konsensusorientert. Det stemmes nesten aldri over noen saker, sier SiO-kilden.

«Jeg mener i hvertfall at studentene i SiO-styret har enormt stor makt.»

Gabrielle Legrand Gjerdsset,
Styreleder i Studentsamskipnaden

men alt i alt har styret mest de skulle ha sagt. Hovedstyret driver langsiktig og kontrollerende styrearbeid, mens administrasjonen utøver oppgavene styret har gitt dem, sier SiO-kilden, og understreker at Gjerdsset er Os-

los klart mektigste student.

– Uten tvil.

– Fanges av systemet

SiO har de siste årene blitt fersket i en rekke svakheter, hva gjelder elendig kantine, tvangsflytting av studenter i eksamenstiden og hemmelighold av overskudd – for å nevne noe.

Selv om SiO har en åpenhetspolicy, har de nektet å følge offentlighetsloven. Det skaper desto mer usikkerhet knyttet til hvorvidt SiO er studentstyrt. Ifølge Stine Winger Minde, som var leder av Velferdstinget (VT) i 2008, har dette vært en kjent problemstilling lenge.

– Litt av problemet med hovedstyret er at forholdsvis unge mennesker velges inn i tunge verv, og da kreves det nok mye veiledning. Det kan være en hårfin grense mellom det å bli veiledet og det å bli styrt, sier Minde.

SiO-studentene

Fem på plassen

1. Vet du hvem som forvalter studieavgiften din?
2. Visste du at studentene selv bestemmer over hvordan studieavgiften brukes?
3. Hvordan synes du SiO ivaretar studentenes velferd i Oslo?

Debbie Wanja (26)
Sosialantropologi

1. Vent, kan jeg sjekke? Nei, gjør nok ikke det.
2. Ja, det er vel gjennom studentparlamentet som ligger der nede?
3. Jeg er førsteårsstudent, og så langt synes jeg det har vært fint. Men har ikke opplevd så mye av studentvelferden enda.

Tom Dixon (24)
Studerer: Tysk og norsk

1. Nei.
2. Nei, ikke det heller.
3. Jeg studerer i London også, og de er bedre på det her enn der. Det er bedre og billigere, ganske god standard egentlig.

Sigve Hagesæter (20)
Fysikk, astronomi og meteorologi

1. Oi, nei. Jeg vet at noe av det går til SiO. Det er alt jeg vet.
2. Det er vel gjennom studentrepresentantene?
3. Ganske bra. Men jeg har hørt fra andre at de kan bli bedre på mental helse.

Oda Stulen (20)
Studerer: Kulturhistorie

1. Nei.
2. Nei.
3. Mener ikke så mye om det. De er greie, kunne vært bedre.

Lars Retterholt (26)
Studerer: Lektor i realfag

1. Nei, det gjør jeg ikke.
2. Nei, det visste jeg ikke.
3. Jeg er fornøyd med treningsmulighetene. Ellers har jeg ikke så sterke meninger.

Nektet mer offentlighet

Tidligere VT-leder Minde husker godt den opprivende diskusjonen om hvorvidt SiO skulle følge offentlighetsloven for å praktisere mer åpenhet, som Velferdstinget krevde. SiO-studentene valgte å lytte til administrasjonen og avviste studentene i Velferdstinget.

– Om hovedstyrestudentene ikke kan stå inne for vedtakene Velferdstinget treffer, synes jeg man bør vurdere å trekke seg. Ellers må Velferdstinget bli flinkere til å bruke makten de har til å vrake dem og sette inn nye folk, sier Minde.

Gjerdset og studentstyremedlemmene i SiO sitter på Velferdstingets nåde.

– Det virker som om mange fort fanges av systemet og glemmer litt hvem som har valgt dem, sier Minde.

Roser konsensuskulturen

Styreleder Gjerdset fnysrer av kritikken, og sier at SiO skal levere velferd til studentene. Hun roser konsensuskulturen i SiO-styret, og opplever også at administrasjonen lytter – selv når studentene går imot administrasjonens forslag.

– Men det er ikke noe poeng i seg selv å gjøre det, sier hun, og legger til:

– SiO har holdt på siden 1939, og hvis vi skal fortsette fram til 2039 er det viktig med en forretningsmodell som går rundt. Det er store verdier i bedriften, det ville vært uansvarlig å ikke forvalte dem på best mulig måte, sier Gjerdset.

– Stemmer det at du jobber først for SiO, deretter studentene?

– På ingen måte. SiOs formål er jo å levere best mulig velferd til studentene. SiOs beste er studentenes beste.

ARKIVFOTO: HANS DALANE-HVAL

OSLOS MEKTIGSTE STUD

ALLE FOTO: ERLEND DALHAUG DAAE OG ØYVIND AUKRUST

HEIDI BANG (25)*

Universitas-journalist og sentralstyremedlem i NSO

*Heidi Bang er en del av gruppen bak maktprosjektet, men har ikke deltatt i vurderingen av seg selv eller prosessen som har ledet til plasseringen.

10

Heidi Bang har vært i gamet lenge, og har en CV de fleste studentpolitikere bare kan drømme om: Hun har hatt verv i blant annet NSO, DNS, Universitas, Kulturhistorisk museum, UiO, forskningskomiteer, Studentparlamentets Arbeidsutvalg og A-lista ved UiO. Hun er videre en av få studentrepresentanter som har gjort inntrykk på resten av universitetsstyret, forteller en sentral kilde. Nettverket hennes er stort og bredt, men Bang kan også krangle og få seg fiender. Om det er som «Do-Heidi», som så og si alene innførte kjønnsnøytrale toaletter på UiO, eller som kommentator i Universitas, har Bang flere ganger bevist solid evne til å sette dagsorden.

RUNE KEISUKE KOSAKA (28)

Leder i Studentparlamentet ved HiOA og representant i Velferdstinget

9

Den nyvalgte studentparlamentslederen ved HiOA er et av navnene som oftest nevnes i kildeintervjuene våre. «Jeg skjerper alltid ørene når Rune snakker,» sier én. I løpet av sine tre år i studentpolitikken ved HiOA og Velferdstinget har Kosaka rukket å bygge seg et bredt nettverk - og når han først blir nevnt er det nesten alltid med positivt fortegn. En lederstilling i studentparlamentet ved HiOA gir imidlertid begrenset ressursmakt, og han har ikke markert seg som spesielt synlig for den gjennomsnittlige student. Han er nok heller ingen meningsentreprenør, men heller en respektert og trygg støttespiller. Likevel er Kosaka en markant figur som det lyttes til innad i studentpolitikken, og har utvilsomt potensialet til å øke sin innflytelse i tiden som kommer.

VETLE BO SAGA (25)

Studentrepresentant i SiOs hovedstyre

8

Saga har hatt kort fartstid i SiOs hovedstyre, men kom i fjor rett inn som styrets nestleder. «Vetle er blant de ferskeste i SiO-styret, og har antakelig mindre erfaring og ballast til å dominere i styret,» forteller en tidligere studentleder i Oslo. En kilde fra SiO understreker konsensuskulturen i styret, som ferskingen Saga neppe vil utfordre. Samtidig spekuleres det i om Saga blir SiOs neste styreleder fra nyttår, som vil gi han et betydelig posisjonsløft. Saga er klart mer synlig i media enn andre i SiO-styret, og har nettverk som strekker seg utenfor studentlivet og inn i Arbeiderpartiet og AUF. Hun har også vært politisk rådgiver i Velferdstinget. Igjen må det nevnes at mange med kjennskap til SiO betviler hvilken makt studentene egentlig har i møte med direktør Lisbeth Dyrberg og administrasjonens lange erfaring.

ELISABETH HOLIEN (21)

Leder av Velferdstinget (VT)

7

«Elisabeth tør å si ifra. Det er gøy med fire damer i toppen av Velferdstinget med ulike meninger, og som kan fremstå som kompromissløse,» forteller en kilde fra VT. Til tross for kort tid i studentpolitikken skilte Holien seg ut som en lederkandidat i vår. Og i likhet med sin forgjenger og kompis Aleksander Gjøsæter har hun bakgrunn fra Telemark og AUF. «Noen ganger er det en litt for åpen nepotisme,» sier en annen kilde fra Velferdstinget. Som VT-leder har hun formell og uformell tilgang til SiO-styret, blant annet gjennom lunsjmøter med SiO-administrasjonen og styremedlemmene. VT skal være en vaktbikkje for pengebruken i SiO, men er likevel svært sårbare for påvirkning, mener mange. «Folk er ikke alltid opplyst og får bare utdelt halvparten av kortene på bordet av SiO,» forteller en aktiv studentpolitiker. «VT-erne ønsker seg karriere. De var ofte veldig ukritiske på vegne av studentene overfor SiO,» sier en kilde med erfaring fra SiO. I en alder av bare 21 år har hun likevel rukket å sitte i Telemark fylkesting, ledet fylkeslaget i AUF og vært politisk rådgiver i Velferdstinget. Nå tar hun to bachelorgrader ved UiO. I møte med SiO gjenstår det å se om Holien velger å prioritere karriere eller studentene.

STUDENTER Plass 10-4

Journalistene bak maktprosjektet:

Knut Arne Oseid

Runa Fjellanger

Adrian Holm

Ingeborg Slinde

Heidi Bang

ÅDNE HINDENES (26)

Studentrepresentant i SiOs hovedstyre

Ådne Hindenes omtales av mange som en «ressurssterk» og «spesielt flink» pamp. Han sitter på mye detalj- og sakskunnskap, og kjenner sektoren kanskje best blant våre kandidater. Kilder som kjenner godt til SiO bekrefter at slik kompetanse kan gjøre styremedlemsposisjonen minst like mektig som styrelederen, som han har fulgt og jobbet med i mange år før SiO. I tillegg til å ha sittet i snart to år i SiOs hovedstyre sitter han i andre styrer i SiO-maskineriet. Hindenes har et bredt nettverk både i og utenfor student-Norge, blant annet gjennom Arbeiderpartiet. Det er heller ingen ulempe å være gift med NSOs nylig avgåtte leder Marianne Andenæs. Han er ikke den synligste, men er en klar maktfaktor i studentlivet gjennom nettverk, posisjon, definisjonsmakt og erfaring.

6

Ressurser
Posisjon
Definisjon
Synlighet
Nettverk

JENS LÆGREID (23)

Leder av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo

Som UiO-studentenes aller øverste leder er Jens Lægreid en av Oslos mektigste studenter. «Han kommer til å ha mye innflytelse fordi han deler mange av de samme ideene som Svein Stølen,» mener en sentral kilde i studentlivet. Selv om vervet hans er viktig, satte studentpolitikeren Lægreid fra Grønn Liste dagsorden lenge før han ble valgt som leder. En viktig sak var fotballbane-saken, der Lægreid og Grønn Liste var med på å få Velferdstinget til å snu. Selv om Studentparlamentet råder over små summer, er Lægreid godt posisjonert på UiO - spesielt hvis stemningen mellom studentlederen og rektor fortsetter å være like god som den har vært.

5

Ressurser
Posisjon
Definisjon
Synlighet
Nettverk

BIRK TJELDFLAAT HELLE (22)

Redaktør i Universitas

Birk Tjeldflaat Helle er kanskje ikke et navn på alles lepper, men blekka han gir ut er en institusjon i studentlivet i Oslo, og i medie-Norge. Universitas setter dagsorden, provoserer og engasjerer, og har makt til å velge hva og hvem som får slippe til i spaltene. «Tassen» har flere ganger skrevet saker som har ledet til direkte konsekvenser. Rasisme-saken på UiO, elendige arbeidsforhold og guffen kantinemat på SiO er eksempler på studentavisens evne til å endre mange menneskers hverdag. Studentledere er riktignok uenige om hvilken påvirkningsmakt studentmediene egentlig har, særlig på de mindre institusjonene, mens andre mener «Tassen» står helt sentralt. Mange i Universitas er også aktive studenter med nettverk langt inn i ulike studentmiljøer og en fot i større mediebedrifter. Helles avis utspiller helt klart en sentral maktfaktor i Oslos studentliv.

4

Ressurser
Posisjon
Definisjon
Synlighet
Nettverk

Kritthvit studentpolitikk

Det er skammelig at studentpolitikken anno 2017 ikke gjenspeiler studentmassen i Oslo.

kommentar

Abdirahaman Hassan,
Journalist i Universitas

De siste ukene har vi lest om «Oslos mektigste studenter». Det overordnede bildet jeg sitter igjen med er hvor ekstremt lite mangfold det er i studentpolitikken. Den er rett og slett blendahvit. Det er dessverre ikke nytt.

For seks år siden ble mangelen på representasjon og mangfold i studentpolitikken tatt opp i Universitas. Kun to av 37 representanter hadde minoritetsbakgrunn i Velferdstinget i Oslo. Endring tar tid, det vet vi. Men at det i løpet av seks år kun har kommet to flere representanter med minoritetsbakgrunn i samme organ, er høyst kritikkverdig. En god representasjon tilsvarende en tredjedel av representantene med minoritetsbakgrunn, uavhengig kjønn.

Men det er ikke bare i Velferdstinget at mangfoldet er fraværende. Det samme kan sies i så og si alle veletablerte studentpolitiske organer. I Studentparlamentet ved UiO sitter 36 studenter. Her har tre personer minoritetsbakgrunn. Dette er oppsiktsvekkende tall, og gjenspeiler ikke det mangfoldige studentmiljøet på Blindern.

Som gruppe tar norskfødte barn med innvandrereforeldre oftere høyere utdanning enn etnisk norske, målt både i antall studenter og studieår. Det viser en SSB-rapport fra i sommer. Da skulle man tro at den samme gruppen var representert i studentpolitikken øverste organer.

Men det er ikke overraskende at mangfold nedprioriteres. Selv om enkelte studentlister, som Blå Liste, nevner valgprogrammene sine at «deres tillitsvalgte arbeider for mangfold», blir det bare tomme ord. Universitas maktliste bekrefter at studentpolitikken fortsatt domineres av hvite menn og kvinner som pusher 25. Når studentpolitikkerne ikke gjenspeiler den brede studentmassen risikerer man at viktige stemmer utelukkes.

I motsetning til studentmiljøet vi får presentert, er ikke det virkelige bildet av Oslos studenter kritthvitt. Derfor må det gjennomføres konkrete tiltak for å øke minoritetsandelen i studentpolitikken. Studentpolitikere må sørge for mangfold blant sine egne representanter og delegasjoner. De må aktivt gå inn i miljøene hvor det trengs. Det bør også innføres en minoritetskvote i Velferdstinget og studentparlamentene.

Det er på tide at studentpolitikkerne våre ser lenger enn sine privilegerte posisjoner og for en gangs skyld setter inkludering på dagsorden. Studentpolitikken demonstrerer et gammeldags bilde av Norge, ikke et samfunn preget av rikt mangfold. Det flerkulturelle Norge, som vi snakker så høytidelig om, er ikke å se blant våre representanter.

MAKT I STUDENTOSLO

tekst: Mathea Reine-Nilsen og maktredaksjonen

Slik klatrer du til topps i studentpolitikken

Universitas har kåret Oslos mektigste studenter. Men hva skal til for å bli en av dem?

Maktkåringen

Tekst: Runa Fjellanger

1: VÆR SNILL

– Det er viktig å være godt likt. Du kan kjeft og være sint, men da får du ikke så mye til. Hvis jeg hadde kjeftet og hylt, tror jeg ikke jeg hadde fått så god tilgang, sier Aleksander Gjørseter, tidligere leder for Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT).

– Det er viktig med folk som er glade, byr på seg selv, smiler og lar andre bli kjent med dem på en litt annen måte en bare studentpolitikerrollen, mener Fam Karine Heer Aas, kommunikasjonsansvarlig i VT.

2: MEN OGSÅ LITT LUR

En annen studentleder mener en av de viktigste egenskapene for å få innflytelse er finesse.

– Vis ydmykhet, da fremstår du ikke som en trussel, men viser at du har et ønske om samarbeid og det beste for alle. Hvis du alltid pusher egen agenda og brauter virker du som en drittsekk, sier han.

3: GJERNE VELDIG UTADVENT

De mektigste studentpolitikkerne er gode på mingling og smalltalk, mener en av studentpolitikkenes mange pamer.

«Ryktet ditt har noe å si»

– Det å være litt ekstrovert er helt klart den viktigste egenskapen, sier hun.

4: MEN IKKE NACHSPIELETS KONGE

Men pass på! Bruker du for mye av tiden på fest, og for lite på sakspapirer, får du lite tillit.

– Ryktet ditt har noe å si. Hva folk har sett deg gjøre om kvelden på et seminar, hvis du er bare party party og vil hooke og kommer for sent på møter, mener Venstrealliansens Ingild Høystad Stavem.

5: DU BØR KUNNE SNAKKE FOR DEG

– Karisma og taleevner går igjen. Det er også viktig å si noe klokt, men hvor mye etos du har er kanskje aller viktigst. De som taler høyt er de som lyttes mest til, særlig i VT, sier en aktiv studentpolitiker.

6: OG UNGDOMSPOLITIKERE KOMMER LANGT

– De med politisk skolerung, politisk erfaring eller organisasjonserfaring, skiller seg klart ut. De som klarer å argumentere og stå på, og ikke gi seg, sier en kilde som tidligere satt i Universitetsstyret ved Universitetet i Oslo.

– Det er en viss type folk som kommer langt. De er karismatiske og har hatt verv før. Det er overvekt av de predisponerte, jeg har inntrykk av det er mange som er født som tillitsvalgt og har holdt på hele tiden i ungdomspartier, sier en studentleder.

7: MEN HUSK AT DE VOKSNE BESTEMMER

Rector ved Universitetet i Oslo, Svein Stølen, mener rektoratet først og fremst forholder seg til de valgte studentrepresentantene. Han tror ikke den beste strategien for gjennomslag er å lenke seg fast til rektors kontor.

– De som gjør det blir sultne! sier Stølen og ler.

debatt@universitas.no

TRYGVE BERNHARDT MOEN HAALAND (24)

Formand ved Det Norske Studentersamfund (DNS)

Heldiggris: Trygve Bernhardt Moen Haaland sammen med kronprinsen, en miniatyr av DNS' forgylte grisemaskot.

3

Ressurser

Posisjon

Definisjon

Synlighet

Nettverk

«Nach-kongen»

Haaland er kjent for å feste med studentpolitikere, og kjenner «alle».

Slottsprinsen har lang fartstid på Neuf, både som kommunikasjonsrådgiver og i andre lederposisjoner på huset. Han og DNS har utviklet gode relasjoner til hovedstadens kulturliv, Velferdstinget og Oslo kommune.

– Vi har kontakt med stortingspolitikere og stjerneadvokater om det trengs, sier en sentral kilde på DNS. Viktigst er ansvaret DNS har for å drifte studentkultur, som studenthuset Chateau Neuf, oktoberfest, fadderukeopplegg og foreningsaktiviteter.

Tidligere formann i DNS, Andreas Slørdahl, mener Studentersamfunnet generelt gjør en veldig viktig jobb i denne sammenhengen, men at Haaland selv er avgjørende.

– Man er avhengig av å ha en person som vet hva det går ut på og hva man kan gjøre med stil-

lingen sin. Vi har sett tidligere at om formannen ikke kjenner huset eller mangler visjon blir det fort vanskelig.

Studentparlamentsleder ved Universitetet i Oslo, Jens Lægreid, mener Haaland har en viktig rolle i driften av studentkulturen, og at han viser godt lederskap. Han trekker særlig frem de to rettssakene og flyttemøtet som tilfeller der Haaland har vært tydelig.

– Det krever mot å stå opp for det du tror på, å klare å mobilisere, og å få folk samlet gjennom. Det er imponerende, mener Lægreid.

Slørdahl mener også at Haaland var avgjørende under vårens diskusjoner om hvorvidt DNS skulle flyttes eller bli værende på Chateau Neuf.

– Noen måtte mene det Trygve mente. Det trengtes for å snu operasjonen, sier Slørdahl.

Likevel mener noen formannen i DNS ikke innehar den samme makten som før.

– Rollen til Chateau Neuf og Studentersamfundet har også bleknet. Dessuten oppleves miljøet på Neuf nokså internt, sier en tidligere lederskikkelse som har fulgt Chateau Neuf over tid.

MATS BELDO (24)

Leder, Norsk Studentorganisasjon

Det er ikke rart at NSO-leder Mats Beldo havner i toppen av maktlista. Ingen andre taler på vegne av alle landets studenter.

Stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet, Marianne Aasen, mener NSO sin gode evne til påvirkning er preget av en solid og veldrevet organisasjon over tid.

– Han går inn i rekken av flinke, unge ledere. Førsteintrykket er at han virker solid. Kunnskapsminister Henrik Asheim er veldig enig i dette.

– Mats er en veldig grundig og hardtarbeidende fyr som alltid har orden på ting. Han er ekstremt dyktig, og viderefører en arv NSO har vært preget av i mange år – at de er flinke til å påvirke. Dette kommer ikke kun av tyngden organisasjonen har, men også fordi det har vært veldig mange dyktige ledere på rad.

En studentleder som deltok på NSOs landsmøte, løfter frem at Beldo var mottakelig for tilbakemelding

– Derfor ville vi ha ham som leder, sier kilden.

Mange kritiserer NSO for manglende gjennomslag, og

stiller spørsmål ved hvorvidt det hjelper å være en av studentlivets mektigste hvis man ikke benytter seg av posisjonen. Mange i Oslo ville dessuten heller ha UiO-baserte Hans Christian Paulsen som sin leder. Likevel er det ingen tvil om at Beldos potensial er stort, hvis han bruker makten han har fått.

Asheim karakteriserer Beldo som en fyr som er tøff på krava og flink til å påvirke partiene. Til tross for at de ikke har hatt muligheten til å jobbe så mye sammen ennå, trekker han frem at de nylig har sendt et forslag om rettssikkerhet for studenter på høring, noe Beldo har pushet for.

– Han er den første som sender melding på Messenger når vi gjør noe han er fornøyd med. Vi vet når vi gjør noe som gjør ham glad, og vi vet når vi gjør noe som gjør ham sur, ler Asheim.

universitas@universitas.no

Speed dial: For de fleste er norske politikere vanskelig å få tak i, men for Mats Beldo er kunnskapsministeren bare noen tastetrykk unna.

2

Ressurser

Posisjon

Definisjon

Synlighet

Nettverk

foto: Erlend Dalhaug Daae

MAKT I STUDENTOSLO

GABRIELLE LEGRAND GJERDSET (28)

Styreleder i Studentsamskipnaden i Oslo

Hammer og SiO: Gabrielle Legrand Gjerdset startet i Venstrealliansen, nå styrer hun pengesekken i SiO.

På toppen av milliard-konsernet SiO finner vi Oslos klart mektigste student – Gabrielle Legrand Gjerdset.

Hun er styreleder i et av Norges 500 største selskap, med en omsetning på rundt én milliard. Hun har ansvar for 600 ansatte og en eiendomsportefølje med blant annet 8500 studentboliger. De fleste i student-Oslos maktelite er samstemte om at Gabrielle Legrand Gjerdset er den mektigste av dem alle.

En tillitsvekkende leder

Gjerdset anses som svært dyktig og, ikke minst, hyggelig. Dette er særlig viktig for arbeidsmiljøet, forteller nestleder i SiOs hovedstyre, Vetle Bo Saga. Han beskriver Gjerdset som en tillitsvekkende leder som tar seg tid til å forklare alle konklusjoner som treffes, uavhengig om man er enig eller uenig i dem.

– Dessuten er det en spesiell situasjon at en studentleder en stor bedrift. Det er imponerende, sier Saga.

Ærlighet varer lengst

En annen som roser Gjerdset er Curt Rice, rektor ved Høyskolen i Oslo og Akershus (HiOA):

– Hun er ærlig og villig til å ta ansvar, men på en måte som ikke skaper konflikt.

Han trekker frem at i tidligere møter har hun vært veldig «straight», og mener dette er en lederegenskap hun nok vil få god bruk for i fremtiden.

Særlig nevner Rice hennes lobbyarbeid i forbindelse med studentboliger, samt Studentslippet, som saker hvor hun har imponert og hennes innsats har vært avgjørende.

Skjult maktrom

Kilder med god kjennskap til SiO nevner dessuten at det finnes et skjult maktrom mellom styreleder i SiO, Velferdsting-leder, og nettverket deres, hvor mange de-

finerende ideer utformes. I dette rommet boltrer Gjerdset seg.

Blant annet spådde Gjerdset hvem som var den neste lederen av Velferdstinget lenge før Elisabeth Holien tiltrådte. Flere kilder mener Gjerdset har enorm påvirkning på Velferdstinget, som lar seg overkjøre av SiO, men Holien sier seg uenig i dette.

– Jeg vil si det er en gjensidig påvirkning. Selv om hun sitter på mye intern kunnskap fra SiO, har Velferdstinget enorm påvirkning på henne også.

Tidligere SP-leder

Gjerdset har hatt et langt liv i studentpolitikken og har knyttet et tett nettverk. Særlig utmerket hun seg som leder for Studentparlamentet ved UiO

– Hun utstråler en slags ledelseskarisma. Hun er flink til å inspirere og inkludere, og var en god leder både utad og internt. Nå er jeg kanskje litt partisk, men jeg mener hun var en av de aller beste lederne av Studentparlamentet noensinne.

Dette kommer fra Amanda Schei, tidligere kollega av Gjerdset i Studentparlamentet. Videre forteller hun hvordan Gjerdset i kraft av sin posisjon fikk gjennomslag i vanskelige saker. Blant annet fikk hun Universitetsstyret til å øremerke 8 millioner kroner til oppfølging og veiledning av studenter.

– Det er ikke vanlig å klare dette. Vi jobbet strategisk, men hun var jo hjernen bak det hele, sier Schei.

– Brilljerte

Nestleder i SiOs Hovedstyre, Vetle Bo Saga, trekker også frem Gjerdsets tid i parlamentet som en periode der hun brilljerte, særlig i form av budsjettgjennomslag. Han mener situasjonen er annerledes nå som hun er styreleder.

– I styret har man ingen ytre påvirkning, på en måte. Man kommer ikke med en agenda for å få gjennomslag for den, sier han.

– Som styreleder skal man ikke utøve direkte, avgjørende makt på

samme måte.

Ellers forteller Saga at Gjerdset sitter med mye makt i form av kunnskap og nettverk og har mye tillit, som gjør at hun får gjennomslag.

Gjerdset selv virker ganske enig i at hun er Oslos mektigste student.

– Hva kan jeg si? Jeg mener hverfall studentene i SiO-styret har enormt stor makt og innflytelse.

– Føler du på ansvaret?

– Absolutt! Det gjør jeg altså.

universitas@universitas.no

1

Ressurser

Posisjon

Definisjon

Synlighet

Nettverk

Miljøbevegelsen danner bred front mot Statoil-avtale

Samstemte: Flere av Norges største miljøorganisasjoner og partier mener Akademia-avtalen mellom Statoil og UiO ikke burde bestå slik den er idag. Avtalen gjelder ut 2018 og skal snart reforhandles.

De siste årene har Statoil pøst penger inn i universitetets forskning. – Uproblematisk, mener dekan.

Finansiering

tekst Henrik Giæver
foto Guro Sommer

I 2018 utløper den såkalte «Akademia-avtalen» mellom Statoil og Universitetet i Oslo. Snart skal den reforhandles. Det er miljøorganisasjonene svært kritiske til.

– Greenpeace har forståelse for at næringslivet ønsker forskning og utvikling, men når vi kjenner til alle klimautfordringene vi står overfor, så mener vi helt klart det er problematisk at Statoil finansierer petroleumsforskning ved universiteter, sier Halvard Haga Raavand, politisk rådgiver i Greenpeace Norge.

Avtalen ble signert av daværende rektor ved Universitetet i Oslo, Ole Petter Ottersen, i 2013. Den innebærer at Statoil gir universitetet økonomisk støtte til blant annet forskning.

Formålet: «Stimulere grunnforskning og utdanning innenfor strategisk viktige fag- og kompetanseområder både for UiO og Statoil».

Vil ha ny avtale

Avtalen sier at Statoil bevilger inn-til 7 millioner kroner per år i fem

år, og utgår derfor ved utgangen av 2018. Universitetet har vært tydelige på at de gjerne vil få på plass en ny avtale når den tid kommer.

– Vi er selvfølgelig interesserte i en ny avtale etter at denne har gått ut. Det er viktig for UiO å samarbeide med norsk næringsliv, og det er Statoil en del av, sier Morten Dæhlen, dekan ved det matematisk- naturvitenskapelige fakultet ved UiO.

Kritisk til avtalen

Universitas har vært i kontakt med Grønn Liste ved UiO, Greenpeace, Natur og Ungdom og Miljøpartiet De Grønne, som alle er enige i at avtalen er problematisk, og at en eventuell ny avtale må se annerledes ut.

– Vi mener at avtalen må endres kraftig. Om det kommer på plass en ny avtale må den innebære at all forskning finansiert av Statoil skal fokusere på bærekraftig energiutvinning, noe annet er helt hårreisende, sier Julia Weisethaunet, leder for Grønn Liste ved UiO.

Også Une Aina Bastholm, nasjonal talsperson, og stortingsrepresentant for MDG, er kritisk til avtalen.

– UiO bør ikke ta imot penger fra Statoil med mindre formålet utelukkende er miljø og bærekraft. Norge har et ansvar for å bidra til internasjonale klimamål, så statlige utdanningsinstitusjoner bør ikke brukes til næringsfinansiert forskning som fremmer utvinning av fossil energi, på bekostning av

fornybar energi.

Ikke imponerte

Bærekraftige energisystemer er blant forskningsfeltene som har blitt finansiert av Statoil. Greenpeace er likevel ikke imponerte.

– Et kriterie for en fornyelse av akademiaavtalen mellom UiO og Statoil må være at midlene ensidig skal gå til forskning på fornybar energi. Vi tviler på at Statoil kommer til å gå inn i en slik avtale, ettersom de legger opp til at opptil 85 prosent av investeringene deres i 2030 fortsatt skal være i olje og gass. Men for all del, om Statoil finansierer forskning på fornybar energi er det flott, uten at vi tror det er særlig realistisk.

Natur og Ungdom (NU) er i utgangspunktet ikke mot et samarbeid mellom UiO og Statoil, men er skeptiske til denne avtalen.

– UiO sier de vil ha en grønn profil, men det er vanskelig å kunne forsvare gjennom disse avtalene. I utgangspunktet burde universitetet kunne ta imot penger fra Statoil. Problemet er når økonomiske avtaler går til olje, som har konsekvenser for miljø, istedenfor forskning på fremtiden, sier Ingrid Skjoldvær, pressekontakt i NU.

Ikke problematisk

Dekan Morten Dæhlen ser ikke problemet med avtalen.

– Alle områdene vi har fått støtte til å forske på er generiske forskningsområder som UiO har satset på i flere år og vil prioritere også i fremtiden. At Statoil bidrar med midler til forskning på disse områdene gjør at vi kan få til mer enn vi ellers ville ha fått til.

Han mener heller ikke at UiO

kan stå ansvar for hva Statoil velger å bruke forskningsresultatene til.

– En stor andel av det vi forsker på her på fakultetet kan, i en eller annen form, anvendes av oljebransjen. Den generiske kunnskapen som utvikles gjennom avtalen med Statoil kan også anvendes utenfor oljebransjen, for eksempel i utvikling av løsninger for CO₂-lagring og produksjon av fornybare energiresurser.

Dæhlen har tidligere kritisert Statoil for ikke å fokusere nok på fornybar energi, og hevder at dette kommer til å bli fokusert på dersom en ny avtale skal på plass.

– Det blir en helt ny avtale, og jeg kommer til å jobbe hardt for at Statoil skal støtte vår forskning på fornybar energi. Om vi lykkes får tiden vise.

universitas@universitas.no

Studentene vant frem

Håpefulle: Etter møtet med Pål Kraft er de tillitsvalgte glade for at han har kommet dem i møte. De er likevel ikke imponerte over prosessen som førte dit. Fra venstre: Lene Sivertsen, Karethe Hustad Hansen, Tor Amund Storaas, Audun Holm Torgersen og Felix Koppe.

Nok en opprivende konflikt preger Psykologisk Institutt. Denne gangen fikk studentene gjennomslag.

Striden på PSI

tekst Nora Geard Nygaard og Kristian Müller Andersen
foto Roar Blåsmo-Falnes

En gjeng psykologistudenter kommer ut av kontoret til instituttleder Pål Kraft på Psykologisk Institutt ved Universitet i Oslo, snakkende i munnen på hverandre.

De er tydelige opprømte, en anelse lettet, men samtidig bestemte.

– Vi har fått beskjed om at store deler av kravene våre er innfridd, forteller Lene Sivertsen, tillitsvalgt vara for studentene.

Ville kutte støtte

For tre uker siden skrev Universitas om psykologistudenter som arrangerte demonstrasjonstog inne på instituttet i protest mot ledelsen.

Samtidig har det utspilt seg en annen konflikt. I vår inngikk insti-

tuttet en avtale med Helse Sør-Øst om at studenter kan bli sendt på praksis utenfor Oslo.

Som kompensasjon ville instituttet gi dem bostøtte og pendlerstøtte. Men i høst snudde ledelsen:

Den økonomiske støtten skulle kuttet.

Klager på sen beskjed

I utgangspunktet var studentene svært misfornøyde over å måtte flytte utenfor Oslo.

– At instituttet og Helse Sør-Øst skulle inngå en avtale, fikk vi vite i mai. Da fikk vi høre at veldig få kom til å måtte flytte, mens nå vil de flytte opptil en tredjedel, forteller Sivertsen.

I skrivende stund vet studentene fortsatt ikke hvem som må flytte, eller når de får beskjed.

Felix Koppe, leder i programutvalget, mener at det hele har kommet for brått på studentene.

– De har ikke hatt tid til å forberede seg fysisk eller mentalt til dette. Det blir vanskelig når de skal reise ut om tre måneder og fortsatt ikke vet om de skal si opp leilighet eller ikke. Vi burde visst dette for lenge siden, sier han.

Tydelige krav

Studentenes misnøye ble til raseri da ledelsen ville kutte den økonomiske støtten. Derfor gikk tillitsvalgte ved profesjonsstudiet sammen om å skrive et brev med klare krav:

- Økonomisk støtte til praksisnære boliger.
- Dekking av ukentlige hjemreiser.
- Mer forutsigbarhet i hvor de havner på praksis.

Etter mandagens møte er deler

«Vi har virkelig måttet mobilisere for at ledelsen skal innkalle til møte med oss.»

Felix Koppe, leder i programutvalget

av disse kravene nå innfridd. Likevel er de ikke fornøyde med ledel-

sens håndtering av saken.

– Vi har virkelig måttet mobilisere ved å sende brev og sette i gang en underskriftskampanje for at ledelsen skal innkalle til møte med oss. Det har tatt litt for lang tid, mener Koppe.

– Uheldig

Instituttleder Kraft er enig i at studentene burde fått beskjed om hvem som må flytte tidligere.

– Det er uheldig at det har kommet brått på studentene som skal ut nå til våren. Tallene med oversikt over hvilke helseforetak de skal fordeles til, fikk vi ikke før for to uker siden. Fortsatt har vi ikke den eksakte tildelingen på klinikksted ved det enkelte helseforetak, sier han.

Kraft legger til at instituttet vil jobbe for at dette skal bedres framover, slik at studentene blir informert tidli-

gere.

Ikke fornøyde

Studentene understreker, etter møtet med Kraft, at de ikke er i mål med kravene. Blant annet vil den økonomiske støtten kun bli gitt til de som skal ut i praksis til våren.

– De var veldig klare på at disse kravene ble innfridd for de som skal i hovedpraksis nå, men ikke semesteret etter der igjen.

Dessuten vil mange fortsatt måtte flytte, og det er vi ikke fornøyd med, sier Sivertsen.

– Har dere økt til-
lit til ledelsen nå?

– De stiller seg åpne til at vi kan påvirke avtalen mer på langsikt, som jo er bra, sier Karethe Hustad Hansen, programrådsrepresentant og leder av fagutvalget. Koppe er enig, men legger til at det er «fine ord», og at det ikke hjelper.

– Vi vil se handling. Blir det ingen handling nå, så blir det problemer igjen, og det vil ingen av oss.

universitas@universitas.no

Visste du?

Det er ikke første gang psykologistudentene er i konflikt med ledelsen. For kun uker siden demonstrerte studenter ved PSI mot at praktikum kanskje skal flyttes til Lovisenberg Diakonale Sykehus.

Slik unngår du prokrastinering

Frihet fører til prokrastinering. Her er ekspertenes råd for å bekjempe utsetelsens makt.

Prokrastinering

tekst Kaja Andrine Norheim
foto Erlend Dalhaug Daae

Problemet er velkjent. Du sitter på lesesalen med masse arbeid å gjøre. Dette er dagen det jobbes. Du spisser pennen, finner frem et blankt ark i notatboka, og gjør deg klar for å gyve løs på oppgavene.

Men først: et eller annet mye mer spennende.

– Det er ikke slik at jeg planlegger å droppe skolearbeid, men når det først skjer så gjør jeg ikke noe med det, sier Roland Galewicz (20).

Han er elev ved Norges Musikkhøgskole, og som andre studenter sliter han med prokrastinering: å utsette eller forsinke noe man har bestemt seg for å gjøre.

– Jeg sliter mest når det er store oppgaver og i fag hvor man må lese mye, da blir det så mye å gjøre at jeg orker ikke å sette i gang, sier han.

Studentproblem

Prokrastinering kan virke som et uskyldig problem, men hvis den går for langt kan den få alvorlige konsekvenser. Professor i psykologi ved Universitetet i Tromsø, Frode Svartdal, har forsket på temaet, og forteller at man i verste fall kan ende opp med psykiske problemer.

– Utsettelse fører til at man får mindre tid, ofte med anger og stress som konsekvens. Langvarig prokrastinering kan i verste fall utvikle seg i en negativ spiral og skape store problemer som angst, redusert livskvalitet, redusert mestring og depresjonstendenser, sier han.

Svartdal mener utsettelse er et studentproblem fordi studiesituasjonen er prokrastineringsvennlig med lange tidsfrister, stor frihet og vanskelige oppgaver.

– Man har en plan, men endrer den når det dukker opp noe som er mer attraktivt.

Todelt system

Selv om det er vanskelig å rive seg ut av prokrastineringsens klør, finnes det håp. En av de som klarer å overkomme problemene som student er Kristian Hall.

Han har skrevet to bøker om å overkomme depresjon, og driver en blogg for å kunne hjelpe andre.

Halls beste råd er å ha god

disiplin, lese bøker om studieteknikk, planlegge godt og gjøre de viktigste gjøremålene tidligst mulig på dagen.

– Et veldig viktig konsept som jeg selv bruker er 80/20-modellen. Den tilsier at 20 prosent av det man gjør er ansvarlig for 80 prosent av resultatene. Man må derfor prioritere gjøremålene som utgjør forskjellen, sier Hall.

I bloggposten «Få gjort 10 ganger mer på en uke» har han skrevet om systemet han har laget for å unngå prokrastinering. Det består av to deler, hvor den første delen handler om å lage seg et overordnet mål. Den andre delen er et morgenritual som går ut på å repetere og prioritere gjøremål som må til for å få til hovedmålet.

Enklere før

Forfatter av boka «Superstudent», Olav Schewe, spesialisierer seg på studieteknikker. Han forteller at prokrastinering er noe av det studenter spør mest om under foredragene hans.

– Studenter føler seg fort overveldet, for det er mye pensum og mye å gjøre.

Både Schewe og Svartdal er enige om at prokrastinerings-situasjonen ikke har blitt noe bedre etter at mobiler gjorde sitt inntog.

– Når man sitter på lesesalen vil man heller sjekke mobilen enn

å lese. Det krever at man er mer disiplinert. Før hadde de for eksempel ikke mobiler, så det gjorde det kanskje litt enklere.

Schewe er tydelig i sitt råd for å unngå å utsette ting.

– Noen eksempler er å lage en sosial form for studiekontrakt med en venn, eller å avtale med noen at dere sender ferdige oppgaver til hverandre noen dager før de skal leveres inn. Slik kan en gi hverandre tilbakemeldinger.

Gjør ikke oppgavene

Musikkstudenten Roland forteller det er oppgaver hvor man må jobbe regelmessig over tid som er de verste.

Noen ganger ender han opp med å ikke gjøre oppgaven i det hele tatt. Etter at han begynte på en linje han genuint interesser seg for, går det bedre, men han synes spesielt musikkhistorie er et tungt fag å jobbe med.

– Vi må lese mellom 20 til 30 sider mellom hver time. Nå ligger jeg på rundt 100 sider bak.

universitas@universitas.no

Ekspertenes ti beste tips

- Løs eksamensoppgaver og diskuter med andre. Lesing er en veldig passiv måte å lære på og gir lite utbytte.
- Intervalltrening er nøkkelen til suksess. Spre øktene dine utover i stedet for å sitte intensivt i mange timer med samme tema.
- Varier hvor du sitter når du gjør skolearbeid.
- Test deg selv i det du har lest om.
- Forbered deg før forelesning i de fagene du synes er vanskeligst.
- Still spørsmål i forelesningene og seminarene.
- Finn noen å jobbe sammen med og å diskutere faget med.
- Lag en studiekontrakt med en venn, eller avtal med noen at dere sender ferdige oppgaver til hverandre før de skal leveres inn, slik at dere kan gi hverandre tilbakemeldinger.
- Lag en langsiktig studieplan for semesteret, med oversikt over hva du må lese og når det skal gjennomføres. Hold deg til den!
- Vær opplagt og frisk. Gode søvnvaner, trening og et sunt kosthold bidrar til dette.

Engasjert: Roland Galewicz sliter ikke like mye med prokrastinering etter at han begynte på et studie mer rettet mot hans interesser.

Vil ha nytt gigantbygg

Superskolefantasi: Trond Blindheim forestiller seg Westerdals og Høyskolen Kristiania som Norges første private universitet.

Rektor Trond Blindheim drømmer om å samle Westerdals og Høyskolen Kristiania under et tak.

Privatskoledrøm

tekst Hans Christian Paulsen
foto Hanna Hjørdar

Trond Blindheim er kjent som en mann med store idéer og visjoner. Når Universitas møter ham på rektorkontoret i Oslo sentrum, forteller han glødende om sine planer for Høyskolen Kristiania.

I januar avslørte Blindheim drømmen om å gjøre skolen om til Norges første private universitet. I mars ble Westerdals Oslo ACT kjøpt opp. Nå planlegger rektoren å flytte Kristiania og Westerdals inn i samme bygg.

Skreddersydd skole

– Det er hensiktsmessig å være under ett tak når vi om tid og stunder skal bli ett universitet. Vi har blitt store, og trenger nok 60 000 til 90 000 kvadratmeter. Hvis vi bygger helt nytt får vi det akkurat slik vi vil ha det, med skreddersøm etter våre behov, sier Blindheim.

Alt fra scenekunst, lydstudioer og forelesningsbaserte fag, er det rektoren mener bygget må kunne romme.

– Det sier seg selv at det blir vanskelig å finne et allerede eksisterende bygg, men det er jo kanskje en mulighet det og.

Drømmen om det private universitetet

Det nye superbygget er en del av planen om å bli et privat universitet. Innen 2030 ønsker Blindheim at Høyskolen Kristiania skal være på terskelen av en universitets-søknad.

– Vi ønsker å bli det første private universitetet i Norge. Kristia-

nia blir navnet på den nye skolen, men Westerdals-navnet skal være en del av helheten.

Helén Sophie Haugen, i Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT), understreker at det ennå er en vei til å realisere Blindheims drøm. Fire doktorgradsstudier må på plass, i tillegg til at forskningen og utdanningen generelt må være på høyt internasjonalt nivå.

På veien mot universitetsstatus tar Blindheim gjerne med seg flere private høyskoler enn Westerdals. Spesielt de som ikke er institusjonsakkrediterte som høyskoler (det vil si at de ikke er godkjente høyskoler av NOKUT) har rektoren i sikte.

– Løsningen for dem er enten å kvalifisere for institusjonsakkrediteringen, eller å gå inn i en høyskole som har institusjonsakkreditering, sier han.

Vil bli i sentrum

Ønsket om å bli værende i sentrum er viktig for Blindheim. Al-

likevel innrømmer han at de siste årenes vekst i både leie- og tomtepriser gjør at det kan bli utfordrende.

– Kan Høyskolen Kristiania, på grunn av høye boligpriser, ende opp i for eksempel Lillestrøm?

– Nå må du ikke skremme meg her. Jeg vil helst forbli i sentrum, slik som London School of Economics and Political Science er i London. Men ja, det er en motsetning mellom ønsket om å bygge nytt og ønsket om å bli i sentrum.

Aktuelt å selge kronjuvelen

Formuen til Høyskolen Kristiania ligger i selveide lokaler midt i Oslo sentrum. Den samme prisstigningen som gjør det utfordrende for høyskolen å finne et nytt bygg, er også den som gjør at de har muligheten til å kunne finansiere et eventuelt nybygg.

– Vår formue ligger i tak, gulv og vegger. Salg av bygget vi eier i sentrum er kanskje en måte å del-finansiere en fremtidig samlokalisering på.

Direktøren er avventende

Solfrid Lind, administrerende direktør på Høyskolen Kristiania, er ikke like tydelig på flytteønsket som rektor Blindheim.

– Vi har på ingen måte bestemt at vi skal gjøre dette og hvordan det eventuelt skal løses, men det er i så fall snakk om et fem til ti års perspektiv.

De siste årene har Westerdals, som nå er en del av Høyskolen Kristiania, bygget opp en merkevare knyttet til campussted Vulkan og Fjerdings. Det risikerer å bli borte med hvis begge skolene skal i ett bygg.

– Vi må vurdere positive og negative verdier mot hverandre, men det er ingen tvil om at det vil være positivt for høyskolen om vi er på ett sted, sier direktøren.

universitas@universitas.no

FØRERKORT

10% STUDENTRABATT PÅ SUPERPAKKA KLASSE B!

SJEKK WWW.WRIGHT.NO FOR INNHOLDET I PAKKA

BRUK WRIGHTKODE:

stud10rab

NÅR DU SKAL BETALE PÅ WRIGHT.NO

Tilbudsguiden til et billigere og bedre studentliv

BEMANNINGSBYRÅ

Trenger du jobb ved siden av studiene? Ta kontakt med oss i Arena Personal i dag!

Arena Personal AS
www.arenapersonal.no
facebook.com/ArenaPersonalAS/
E-post: post@arenapersonal.no

Adresse: Brynsengveien 2, 0667 Oslo
Tlf: 22 64 02 04

Manpower er din døråpner til arbeidsmarkedet.

Som Norges største bemanningsbyrå har vi både faste stillinger og oppdrag hos Norges ledende selskaper.

Se mulighetene på
manpower.no/mypath

Vi ser frem til på hjelpe deg videre i din karriere.

Er du klar for å kickstarte karrieren din?

Vi er her for å hjelpe deg inn i din drømmjobb. Ikke nøl med å kontakte oss.

Vi gleder oss til å høre fra deg.

Toptemp.no/jakten

23 36 55 00
adm@toptemp.no

BRILLER

www.brilleland.no

Telefon 800 80 070
post@brilleland.no

- Synsprøve til 490,- i ALLE Brilleland-butikker
- 15 % rabatt på komplett brille inkl. glass
- 15 % rabatt på alle solbriller
- Linser 0,- ut året ved start av linseabonnement

EYE FACTORY

SEE BETTER • LOOK BETTER

Synsprøve ½ pris nå 345,- inkl. trykkmåling og netthinnebilde

Ta med studentbevis og få 25% på briller inkl. Comfort glass. Velg blant kjente merker.

Eye Factory Byporten
Jernbanetorget 6
0154 Oslo

byporten@eyefactory.no
Tlf: 40 43 55 55
www.eyefactory.no

FYSIOTERAPI

Fysioterapi: kr. 300,- for studenter.

Massasje 30 min: kr. 350,- for studenter

www.dengoderygg.no
Den Gode Rygg
Stavangergata 44
0467 Oslo

TLF: 47 29 17 14
tarjei@dengoderygg.no

HELSE

Aviva Helse
Haakon den Godes vei 14
0373 OSLO

post@avivahelse.no
22 72 42 00
www.avivahelse.no

Vi utfører kosmetisk og plastisk kirurgi og laser- og skjønnhetsbehandling.

Ta kontakt med oss i dag.

HUDPLEIE

Akademikliniken Smestad
Hoffsveien 92, 0377 Oslo
oslo@akademikliniken.no
Tlf: 22060003

Akademikliniken Ullevål
Sognsveien 70 A, 0855 Oslo
info@akademikliniken.no
Tlf 22 58 17 10

www.akademikliniken.no

20 % rabatt på hudbehandling, peeling og laserbehandling. Gjelder f.eks acne, uønsket hårvekst, pigmenter, sprenge blodkar etc.

BEAUTYSECRETS

Beauty Secrets AS
Karl Johans gate 23, Egertorget
0159 Oslo

mail@beautysecrets.no
www.beautysecrets.no
Tlf: 22 42 66 22

25% studentrabatt på hudpleieprodukter i september

Sweet Beauty Oslo
Grüners gate 14
0552 Oslo

info@sweetbeautyoslo.com
Tlf: 41 75 37 22
www.sweetbeautyoslo.com

Ansikt-, Kroppsbehandling, Hårfjerning og Kiropraktor

Oppgi koden Sweet Universitas ved bestilling og få:

20 % rabatt på alle behandlinger

Bestill time online i dag!

KIROPRAKTOR

Kiropraktor: kr. 300,- for studenter.

www.dengoderygg.no
Den Gode Rygg
Stavangergata 44
0467 Oslo

TLF: 47 29 17 14
tarjei@dengoderygg.no

KLÆR

junkyard.no

Rabattkode: STUDENT10
15% rabatt ved kjøp over 500kr.

Gjelder ikke salgsprodukter eller limited edition.

Gyldig tom 1 desember

KONSERTER

Halv pris for studenter på ordinære konserter, opp til 35% rabatt på Kort & klassisk-konserter

www.ofo.no

LEGE

Praxisklinikkene
Byporten Legesenter

post@byportenlegesenter.no
www.praxisklinikkene.no
Tlf: 22 34 82 00

10 % rabatt på legetime
Kort ventetid - bestill time i dag!

20% Studentrabatt!

LEGEVAKT
Gynekolog
Kosmetisk injeksjon

allmenn@ckms.no
www.ckms.no
Tlf: 23196040
Sørkedalsveien 10c, 0360 Oslo

REISE

STA Travel
Tollbugata 27
0157 Oslo

post@statravel.no
Tlf: 23 31 61 00
www.statravel.no

- Verdens ledende student-Reisebyrå
- Superrimelige flybilletter

STA Travel har de beste jorden rundt-billettene for student og ungdom både på pris og fleksibilitet. Kontakt oss for en prat om din reise!

TANNLEGE

Galleri Oslo Klinikken
Schweigaardsgt. 6, 4 etg.
0185 OSLO

post@galleriosloklipnikken.no
www.galleriosloklipnikken.no
Tlf: 22 36 76 00

Lang åpningstid (08 - 20) med mulighet for lørdagstimer. Akutt time på dagen.

30% på full undersøkelse inkl. puss og rens. 20% studentrabatt hos allmenn tannleger

Grünerløkka Tannhelsesenter
Thorvald Meyers gate 33
0555 Oslo

lisa.orting@grunermail.no
Tlf: 22 35 77 92
www.grunerlokka-tannhelsesenter.no

600 kr for første undersøkelse (inkl. røntgen og enkel rens).

Fast 20 % studentrabatt på all tannbehandling.

Praxisklinikkene

Byporten Tannlegesenter
Tlf: 22 34 82 00
Ullevål Tannlegesenter
Tlf: 21 08 04 44
Asker Tannlegesenter
Tlf: 66 77 11 99

www.praxisklinikkene.no

Er du student? Da får du 400kr i rabatt hos oss i hele september. Kort ventetid - bestill time i dag!

Tannlege SMESTAD
Sørkedalsveien 90B
0377 Oslo

tannklinikken@gmail.com www.tann-klinikken.no
Tlf: 22 73 48 00

En undersøkelse med 2 røntgenbilder til 600kr. I tillegg får du 20% avslag på tannbehandling ut oktober.

Vi har normalt 10% studentrabatt.

TRENING

Imperia Gym
Grefsenveien 9B
0482 OSLO

imperiagym@gmail.com
Telefon: 22 22 90 70
www.imperiagym.com

15 % studentrabatt

Få hjelp med din trening.
GRATIS OPPFØLGING av gode instruktører. Gratis prøvetime.

kulturredaktør:
ellars@universitas.noRegine Stokstad
470 21 014

KULTUR

KULTURANBEFALING

Regine Stokstad, kulturredaktør i Universitas

Bare «fire and passion»

SERIE: «Bloggerne» er i gang med sin syvende sesong. Og takket være Kristine Ullebø, «som er klar for å ta verden med storm», er det en råbra sesong. Der de fleste kanskje ville holdt følelsene sine inne, slipper hun alt ut på stedet. Drama queen eller ei – hun er i hvert fall queen i sitt eget liv. Det er både beundringsverdig og skaper sinnsykt god TV. At forholdet

med kjæresten, etter egne ord, er basert på «fire and passion» gjør det ikke mindre heftig. De snakker nemlig norsk og engelsk om hverandre, og assosiasjonene går i retning MTV's «The hills» – den beste realityserien noen gang. Skulle du være så uheldig å ikke ha TV2 Sumo, er snapchatkontoene kristineul og venjar å anbefale.

kulturredaksjonen@universitas.no

Tegner for å huske

Fokusert: –Jeg ble veldig fokusert av å tegne. I tillegg var det veldig motiverende og gøy. Jeg tror mange tenker at man må være flink til å tegne for å gjøre det, men det er jo ikke poenget, sier Thora Aas (23), student på årsstudium i realfag ved UiO.

Å tegne gir kanskje barnlige assosiasjoner. Det hører likevel hjemme i en forelesning, mener universitetslektor Hans Gerhard Meier.

Studieteknikk

tekst Therese Norum Halvorsen og Maria Pettrém

foto Erlend Dalhaug Daae og Øyvind Aukrust

På benkeradene i Oslos forelesningssaler sitter studentene og noterer flittig hvert ord som blir sagt. Noen taster som om det skulle vært på en skrivemaskin, andre skriver så blekket spruter. Noen tar til og med opp forelesningen på mobilen. Men henger hukommelsen med?

– Jeg savner at studenter tar klare og overveide valg basert på refleksjon når de noterer, sier Hans Gerhard Meier, universitetslektor i interaksjonsdesign på Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo.

Han stiller seg kritisk til studenter som skriver ordrett det foreleseren sier, og mener det

ikke fordrer noen form for tenkning i det de gjør. Derfor slår han et slag for å tegne i stedet for å ta notater.

– For å tegne noe må du assosiere i ditt eget hode. På den måten prosesseres informasjonen du har fått. Med bilder vil hjernen huske bedre og gjøre koblinger lettere, forteller Meier.

Gjennom erfaring mener Meier at man, dersom man tegner mye, vil etablere et visuelt bibliotek man kan hente eksempler fra senere når man tegner. Men det trenger overhode ikke å se fint ut, understreker Meier, og tar frem noen skisser han gjorde for et par uker siden.

– Man må komme seg over den «jeg er ikke flink nok»-greia. Skissene er laget for deg selv.

Bare en «hype»?

I dag er det mye snakk om innovasjon og kreativitet både i nærings-

livet og utdanningsinstitusjonene. Da kommer evnen til å skissere ideer godt med, hevder Meier.

På Westerdals lærte han selv å lage skisser for å selge inn ideer til kunder og oppdragsgivere. Han mener flere og flere bedrifter ser verdien av tegning som metode, som følge av at kreativitet er i vinden. Han forteller om store bedrifter som har workshops med prislapp på opp mot 50 000 kroner der de ansatte lærer å formidle en idéprosess gjennom tegning. Når han selv holder foredrag og workshops er skissering noe han ser at flere og flere får noe igjen av.

– Jeg håper bare ikke at dette blir en «hype» som går over.

Funker ikke for alle

Også Olav Schewe, forfatteren av boka _Superstudent – lær mer effektivt, få bedre karakterer er positiv til å tegne for å huske bedre. Den selvutnevnte superstudenten fra Oxford, Berkley og Norges Handelshøgskole, mener imidlertid at man først bør sette spørsmålsteget ved hvorvidt man i det hele tatt skal notere.

– Noen fag oppleves som så vanskelige at en del studenter sliter med å ta notater og samtidig følge med på det foreleseren sier. Da kan det være bedre å bare lytte og ikke notere.

Skal man likevel notere er Schewe utelukkende positiv til tegninger og visuelle notater.

– Hjernen er visuell og husker bilder bedre enn tekst, sier han og forklarer at det å gjøre notatene visuelle gjør det enklere å huske stoffet. Om det så er i form av tankekart som viser hvordan ting henger sammen eller frie tegninger.

For å virkelig gjøre notatene visuelle mener Schewe det er fint å bruke flere farger og ikke så mange ord. Når det er sagt skjønner han at det ikke lar seg gjøre i alle fag.

– Bare tegninger og ingen ord? Jeg er skeptisk til om det funker i alle fag. Det blir nok vanskelig i matte og tekniske fag.

Smak og behag

Ylva Østby, postdoktor ved Psykologisk Institutt ved

Universitetet i Oslo og forfatter av hukommelsesboka _Å dykke etter sjøhester_, er også positiv til å tegne i forelesning. Hun mener det er svært nyttig hvis man klarer å tegne begreper og ting som fungerer som en påminner for det man skal lære.

– Er man av den typen som liker å konseptualisere det man lærer gjennom tegninger er det supert. Da bruker man mer av hukommelsesnettverket for å kode inn informasjonen enn hvis man kun noterer, forklarer hun.

– Ellers hender det man bare dromler for å holde seg våken, slik jeg gjør, sier hun og ler.

– Trenger man å notere i det hele tatt?

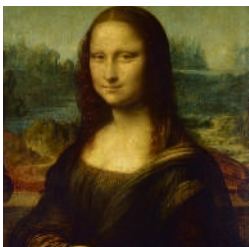
– Det er smak og behag. En god forelesning gir deg økt forståelse for sammenhenger i pensum, som du uansett har med deg, notater eller ei. Men notatene kan være nyttige som hukommeshjelpemiddel når du skal gå gjennom pensum i forkant av eksamen.

kulturredaksjonen@universitas.no

Skisse av naken «Mona Lisa» funnet | Åpner for pornokino

EKTE VARE: Forskere ved Louvre-museet i Paris hevder mye tyder på at kulltegningen som likner «Mona Lisa» er laget av Leonardo da Vinci for vel 500 år siden, skriver Dagbladet. Til grunn for at det er en da Vinci-skisse, er at hendene og kroppen er nesten identiske med Mona

Lisa. Portrettene er nesten like store, og små hull rundt figuren kan tyde på at det er blitt gjort for å overføre kulltegningen til lerretet. Kulltegningen har siden 1862 vært en del av en renessanse-utstilling ved Conde Museum ved Chantilly-palasset nord for den franske hovedstaden.

KULTURDEPARTEMENTET: Regjeringen vil vrake kinolov i Norge. Hovedargumentet er at konsesjonsloven for kino fra 1913 nå bryter med Grunnloven. Det fordi kommunene, ved å stille krav til hva som får vises på kino, i praksis driver forhåndssensur og kan hindre ytringsfriheten.

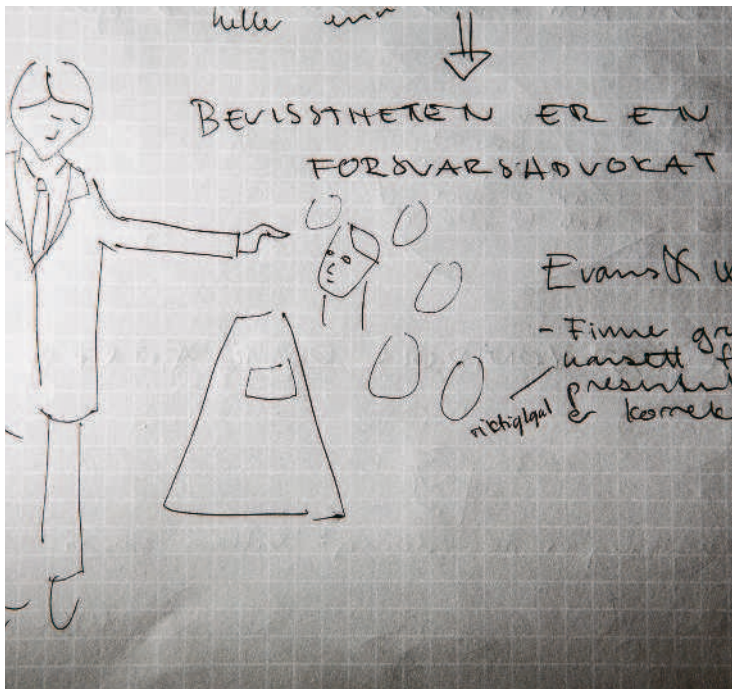
Lovforslaget har vært ute på høring siden i sommer, skriver Dagbladet som har fått innsyn i høringssvarene. Forslaget er ikke umiddelbart populært. Siden konsesjonen er kommunenes rett til å føre kontroll med kinotilbudet i Norge, og sikre mangfold og bredde i filmtilbudet, frykter bransjen konkurransen fra useriøse aktører.

Meiers tegninger: – Jeg sendte denne til Nils Christian Geelmeuyden etter at jeg hadde vært på boklansering for boken hans «Pillebefinnende». Han tolket skissen som at han kanskje snakket litt for mye, forteller Hans Gerhard Meier og ler.

Illustrert tankegods: Universitetslektor Hans Gerhard Meyer mener det å tegne er en god studieteknikk for å huske bedre – og lettere.

Intuitivt: – Jeg synes det var mye enklere å trekke ut essensen når jeg tegnet. Jeg tror det fungerer å tegne når man ikke må tenke «hvordan skal jeg tegne dette», men tegningen bare kommer intuitivt, sier Ragnhild Eidhammer Austrheim (25), student på psykologi profesjon ved UiO.

Visste du?

Hver oktober deltar kunstnere fra hele verden på INKtober – en utfordring som går ut på å tegne en tegning hver dag og poste den på sosiale medier med emneknaggen #INKtober.

MIN STUDIETID

tekst: Ingrid Ekeberg
foto: Tobias Myrland

Señorita Kierulf

■ Hvem: Anine Kierulf

■ Studerte: Rettsvitenskap ved UiO og Northwestern University i Chicago

■ Når: 1995-2001

■ Aktuell som: Fagdirektør ved Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

Med 120 kg pensum på slep til Spania, ble en av Norges skarpeste jurister til.

– Jeg var ikke sikker på det med jussen. Jeg er jo fra Oslos beste vestkant, og der skal liksom alle gå der, sier Anine Kierulf.

I et stivbent og dresskledd miljø legger hun sin stolthet i å være jovial, og nå er hun dama Dagsnytt 18 tilsynelatende alltid ringer først. Grunnen til at hun begynte på juss?

– Det ble for dumt å la være bare fordi alle andre skulle!

Plassen foran Litteraturhuset er badet i varm høstsol, og Kierulf kjøper seg like godt en øl.

– Er dere helt sikre på at dere ikke vil ha noe?

Kierulf beskriver seg selv som en flittig student, som ble fort trøtt på fest og var spandabel utover det studentøkonomien tillot. Hun satt for det meste på lesesalen, bortsett fra formiddag tirsdag og torsdag. Da syklet hun i marka og hørte radioprogrammet IRMA1000 på sin gule walkman.

– Jeg var nok en nerd, men kan jeg bare få si at jeg ikke var en kjempenerd? Hun ler.

– Jeg gjorde det jeg skulle!

i en reform: Tre år uten eksamen kulminerte i én lang eksamensuke. Kollokviegruppa hennes dro i eksil til Torrevieja for å pugge.

– Vi skulle ha med oss 120 kg pensum, men det måtte vi sende i posten. Vi leide et hus, Casa Juris, og var nok ganske flinke. Løste en fakultetsoppgave før lunsj, én etter, forteller hun. De delte en

«Så fort anledningen byr seg vil jeg heller fjase litt»

PC for å sende oppgavene hjem til faren hennes, som syklet ned på jussen med to utskrifter, én til fakultetet, og én til en høyesterettsdommer.

– En høyesterettsdommer rettet fakultetsoppgavene deres?

– Ja, nå kan jeg vel ikke røpe navnet hans for da blir han nedrent av studenter! Det hendte vi ringte ham fra en telefonkiosk ved der vi bodde, da pleide han å si: Tenk litt mer som Arne!

Arne nok var den flinkeste i kollokviegruppa.

– Arne er så reflektert, vær mer som ham!

Etter studiene har Kierulf gjort nesten alt som gjøres kan med jussen. Fra universitetet til fagdirektør, som advokat og dommerfullmektig. Det skal godt gjøres

å ikke ha litt ærefrykt for dama, men det vil hun ikke ha noe av. Hun påpeker at selv om hun kan virke veldig faglig trygg, er hun heller gjennomgående ganske usikker – og håper studenter vet de kan nærme seg henne.

– Jeg er ikke en veldig høytidelig person. Jeg kan godt begynne ganske formelt, men så fort anledningen byr seg vil jeg heller fjase litt.

– Tenkte du da du gikk på jussen at du kom til å fase på Nytt på Nytt i beste sendetid?

– Tvert om! Jeg har aldri visst hva jeg skal bli, protesterer Kierulf.

– Jeg vet det ikke ennå. Alt jeg vil er at det jeg gjør skal være meningsfylt. Og fjasejurist hadde jeg aldri trodd!

Som student havnet Kierulf midt

Kierulf ler høyt, og påpeker at

utenriksredaktør: **Emilie Solberg**
utenriks@universitas.no 902 16 573**UTENRIKS**

Rapport: Vilkårlig fengsling av aktivister

VEST-SAHARA: FNs komite for vilkårlig fengsling uttrykker dyp bekymring etter å ha observert rettssaken mot 24 menneskerettsaktivister fra de okkuperte delene av Vest-Sahara. En ny rapport konkluderer nå med at Marokanske myndigheter driver med vilkårlig fengsling av aktivistene. Rapporten er skrevet av Tone Sørfohn Moe, som har fulgt den rettslige prosessen med aktivistene siden 2016. Den norske UiO-professoren og tidligere leder av komiteen, Mads Andenæs, sier i forordet til rapporten at den dokumenterer en rekke brudd på internasjonal lov om tortur og retten til en rettferdig rettsak.

Katalanske univers

Tusenvis av studenter har tatt til gatene i protest mot det spanske politiets brutale håndtering av Catalonias omstridte folkeavstemning søndag.

Catalonia

tekst Stine Rotnes og Emilie Solberg

– Universitetene, skolene, supermarkedene og restauranter er stengt. Selv busser og undergrunnen har stoppet, sier psykologistudenten Ricard Rojals.

Catalonia er tirsdag preget av streik i protest mot det nasjonale politiets brutale håndtering av søndagens omstridte folkeavstemning.

Universitetet i Barcelona «stopper all akademisk aktivitet og skriver at de ansatte fritt kan bestemme hvorvidt de skal møte opp på arbeidsplassen eller ikke», ifølge deres hjemmesider.

Sammen med tusener av andre studenter strømmet Rojals tirsdag ut for å vise sin avsky mot volden.

– Akkurat nå er jeg i en protest utenfor barneskolen min «Escola Pia Sant Antoni» for å vise at vold ikke er veien å gå, og at det var en skam at spanske myndigheter brukte nasjonalt politi for å stoppe folkeavstemningen, sier han.

Slått til

Barneskolen ble søndag brukt som valglokale. Helt til politiet slo til. Nå har rundt 250 mennesker samlet seg på utsiden av Barcelonas eldste skole. Folkemassen består av studenter, foreldre og lærere.

Noen holder stemmeurner fra søndagens valg i været.

– Jeg ble slått i ansiktet, så falt jeg ned. Det neste jeg husker er at en venn prøvde å hjelpe meg til å stå oppreist. Det nasjonale politiet fikk med seg fire stemmeurner med rundt 500 stemmer, forteller han.

I en av Barcelonas hovedgater, et annet sted i byen, demonstrerer psykologistudenten Margalida Agnés. Hun var også på en av sko-

lene som fungerte som valglokale søndag morgen, sammen med en stor vennegjeng.

– Hvordan det nasjonale politiet opptrådte var frustrerende og forferdelig å se. De håndterte situasjonen veldig dårlig og var svært aggressive. Den volden kan ikke rettferdiggjøres, sier hun.

Andrea Esteve Pedró er nettopp ferdig med en grad ved Universitetet i Barcelona, og deler Agnés og Rojals frustrasjon over vendingen folkeavstemningen tok.

– At den spanske regjeringen har forsøkt å stoppe folkeavstemningen ved bruk av vold, har bare gitt det katalanske folk enda større grunn til å stemme for uavhengighet, sier Pedró.

Katalanske myndigheter har uttalt at mer enn 800 sivile skal ha blitt skadet i sammenstøt med politiet på valgdagen. Spanias statsminister Mariano Rajoy har beklaget de voldelige hendelsene som oppstod søndag, men vil ikke anerkjenne folkeavstemningen som gyldig.

Ingen legitimitet

José María Izquierdo er førstebibliotekar på Universitetsbiblioteket ved UiO, og lærer i spansk litteratur og historie ved Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk. Han stiller seg kritisk til folkeavstemningen i Catalonia, og mener selvstendighet i praksis er umulig.

– Problemet her er at det ikke var en folkeavstemning. Den var simulert, og både ulovlig og udemokratisk, sier han. Han understreker likevel at opprørspolitiets involvering var «grusom og unødvendig».

Ved å avholde folkeavstemningen mener Izquierdo katalanerne forsøker å finne en legitimitet de ikke har som gruppe. Han stiller også spørsmål ved tallene Catalonia har oppgitt i forbindelse med referendumet.

– 2,3 millioner katalanere har stemt. Hvem sier det? Det fantes jo ikke kontrollører, forteller Izquierdo, og legger til at det ikke overrasker han at resultatet var et ja til selvstendighet, da det var «nasjonalister som søkte om referendum».

Izquierdo mener dog det er

sannsynlig at den katalanske presidenten vil forsøke å erklære selvstendighet, til tross for manglende støtte internasjonalt. Han mener verdenssamfunnet allerede har tatt sine standpunkt om katalansk uavhengighet.

– EU sier nei, FN sier nei, til og med Trump sier nei, sier Izquierdo.

– Det viktigste er ikke at du erklærer selvstendighet, men at resten av verden erkjenner det.

Handler om menneskerettigheter

Studenten Mireia Sintès studerer til vanlig arkitektur ved UPC i Barcelona. Hun er fra Mallorca og kan derfor ikke stemme. Likevel ville hun «ikke sitte på sofaen hjemme».

– Søndag 1. oktober forsvarte tusenvis av mennesker deres lokale skoler hvor valgene ble avholdt. Mange hadde sovet over, slik at politiet ikke kunne stenge lokalene. Jeg ankom min lokale skole klokken fem på morgenen. Politiet kom ikke hit, men vi fikk etterhvert inn bilder fra andre valglokaler, og forstod at situasjonen var ute av kontroll.

Sintès forteller om en nervøs stemning valgdagen ut, og sier mange ble i lokalene helt til siste stemme var talt opp.

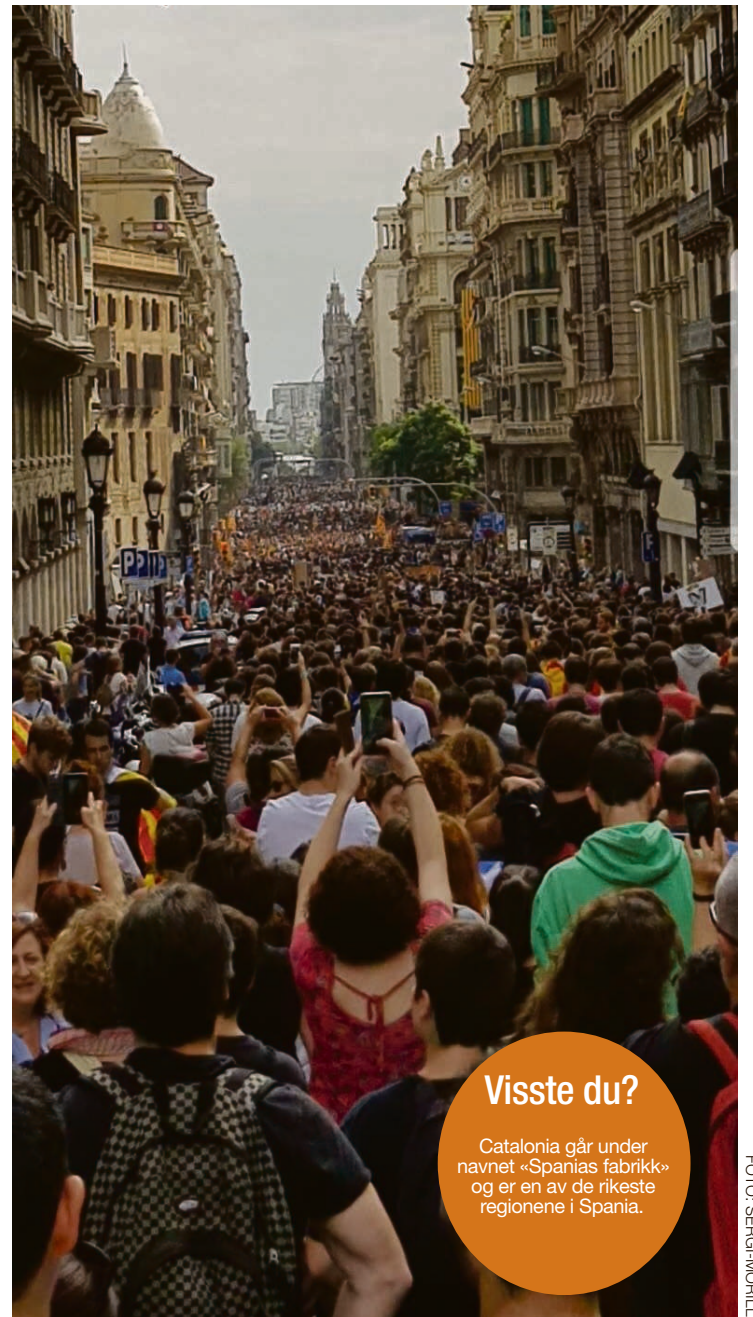
Etter at en generell streik og demonstrasjoner over hele den katalanske regionen tirsdag er et faktum, mener hun debatten har fått en ny dimensjon.

– I dag snakker vi ikke om uavhengighet, vi snakker om menneskerettigheter.

– Som en sesongfinale

Studentene Universitas har snakket med forteller at de er usikre på hva fremtiden vil bringe. Av de over to millionene katalanerne som stemte 1. oktober, er 90 prosent av stemmene for uavhengighet, ifølge katalanske myndigheter selv. Disse to millionene utgjør allikevel bare en mindredel av den totale katalanske befolkningen.

– Det er som en sesongfinale i en Netflix-serie. Nå venter vi bare på å se hva som skjer i neste sesong, forteller Pedró.

Visste du?

Catalonia går under navnet «Spanias fabrikk» og er en av de rikeste regionene i Spania.

FOTO: SERGI-MORILL

Protestere: Flere tusen studenter og katalanere tok til gatene i Barcelona på tirsdag for å demonstrere mot politiets brutalitet under folkeavstemningen.

Folkeavstemningen i Catalonia

- Søndag 1. oktober stemte 2,26 av Catalonias 5,3 millioner stemmeberettigede i folkeavstemningen, for selvstendighet fra Spania. Av disse stemte 90% for, ifølge katalanske myndigheter.
- Over 800 sivile skal ha blitt skadet i sammenstøt med politiet på valgdagen, samtidig som 770 000 stemmer skal ha blitt tatt av spansk politi.
- Statsminister Mariano Rajoy nekter å anerkjenne folkeavstemningen som gyldig, da den er i strid med grunnloven.
- Siden grunnlovsdomstolen sa at folkeavstemningen er i strid med grunnloven, ble det ikke arrangert noen «nei-kampanje» mot uavhengighet.
- Verken EU eller noe annet vestlig land har sagt at de vil anerkjenne Catalonia som en selvstendig stat.

kilde: Katalanske myndigheter via The Guardian, BBC News, NRK

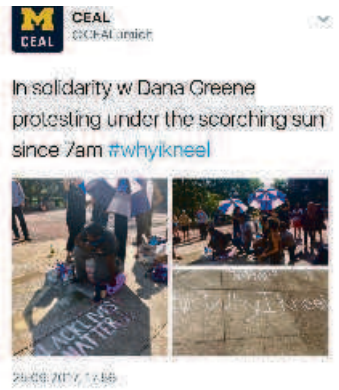
Stenger University of Nairobi

KENYA: Administratorer ved Universitetet i Nairobi stengte tirsdag universitetet som er Kenyas eldste. Grunnen skal være at universitetet fryktet for elevenes sikkerhet under en planlagt protest mot hvordan politiet gikk til angrep mot demonstranter i en annen protest på universitetets campus i forrige uke, skriver Reuters.

Knelte en hel dag utenfor campus

USA: Masterstudenten Dana Greene Jr. ved Universitetet i Michigan knelte forrige mandag i mer enn 20 timer utenfor campus for å protestere mot Donald Trump og sosial urettferdighet. Greene sa han håper hans demonstrasjon kan skape større bevissthet rundt problemer som den afroamerikanske studentmassen opplever. Dette skjedde dagen etter at Donald Trump gikk til angrep på NFL-spillere som knelte under nasjongsangen.

siteter holdt stengt

FOTO: ANNA CASTRO

«They ignore you»: Separatistene nekter å gi opp drømmen om løsrivelse fra Spania.

Du kjøper. Du gir.

Vet du at når du handler noe godt fra Kavli og Q-Meieriene, gjør du samtidig en god handling? Overskuddet går til Kavlifondet, som støtter humanitært arbeid, forskning og kultur. Kavlifondets gaver skaper store ringvirkninger. Takk for bidraget! Se hva du gir til på kavlifondet.no

debattredaktør: Runa Fjellanger
debatt@universitas.no 901 59 831
Frist: søndag klokka 17
Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

Kaker og dedikasjon

Studentpolitikk

Svein Tømmerdal,
student og velger

Forleden mandag var det åpning av det nyoppussede biblioteket ved juridisk fakultet. Taler ble holdt og kaker servert. Jeg skulle gjerne vært der selv, men jeg ville ikke. Og grisehelgen bestod av flere, langvarig berusende opplevelser, så jeg hadde som følge tiltrukket meg oppmerksomhet fra både katzenjammer og forkjølelse.

Flere prominente gjester var tilstede under åpningsseremonien: blant andre den kakepolitisk talsmann for Gjestelista. Han delte bilder av seremonien på sosiale medier. Der så jeg ikke bare én, men to ulike sorter kake. Min personlige etterhelgsremedie. Sirenene sang. I min tilstand var jeg både betatt på en måte kun flerfoldige verv kan tiltrekke studentpolitikere og i like liten stand til å gjøre noe med saken som studentpolitikere er ... det meste.

Jeg uttrykte så smått min tristesse. Lattermildt spurte om de leverte. «Hvor bor du?» Jeg leste

kommentaren en gang til. De ville vite om jeg bodde langt fra fakultetet.

Tid passerte. Jeg la fra meg det hele som en vittighet fra deres side. Sånne utspill er jo det.

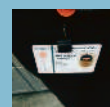
Så tikket det inn en bildemelding. Noen var utenfor. Til min forbauselse fikk jeg levert, på døren, nok kake til å gi en hest diabetes. Ikke bare det: Jeg fikk meg en hyggelig passiar over kaffe. Vi snakket ikke altfor mye om de rent kakepolitiske sakene, men mye annet. Hadde jeg vært så uheldig å være en av de mye omtalte ensomme studentene, ville nok dagen vært reddet.

Glem hund. Her snakker vi studentpolitisk dedikasjon.

Hadde det ikke vært for at jeg, annenhver uke, får besøk av Blå Listes einebærpolitiske talsmann, deres glitter- og glampolitiske talsmann og Venstrealliansens sjøfartspolitiske talsmann, der jeg serveres middag, snacks og ymse drikkevarer for å bestikkes, ville min stemme helt klart gått til Gjestelista.

Men nå er det dødt løp.

Ukas tweets:

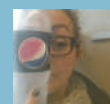
Knut N. Figenschou @KnutNF
Veldig takknemlig for å bli kåret til topp 3 streber på Blindern av den personen som skriver de humoristiske kommentarene til tweets

Bare Hyggelig.

OPS Politiet i Oslo @oslopolitios
Fire menn pågrepet på Blindern etter de har tagget på diverse bygg i området. En ble funnet etter spor av hundepatrulje.

Mest sannsynlig var det Aune Sand som ville lage sin versjon av Ottersen portrettet

Bajskorv @Blekkfisk
Koblet på eduroam på Blindern mens jeg satt på banen lenge nok til å lase ned nye låter til spillelista mi.

Sykt at noen faktisk klarte å logge seg på eduroam.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Kill all Normies

Studieteknikk

Jo Marvik,
gjennomsnittstudent

I essayet «Hvordan ta fire bachelorer på fire år», skriver Arvid Folke Järnbert om sitt isolerte studieløp. Interessant var det å følge hans studenttilværelse i fjellheimen, som dessverre endte (forståelig nok og trolig som et resultat av overdreven isolasjon) til en tilbakevendelse til storbylivet. Nå ser vi Järnbert isolere seg selv igjen, men denne gang i lesesalen og på Georg Sverdrups «bomberom», hvor det ikke eksisterer mobildekning. Det som slo meg idet jeg leste essayet var hvordan han i alle dager fikk fritid til å skrive og publisere i Universitas, i sin ellers søvndepriverte studenttilværelse. Var det frustrasjonen på en fredags kveld som han måtte få utløp for, eller var det kanskje motsatt, at hans valg om 210 studiepoeng var et resultat av et ønske om å veive litt med armene i studentavisen?

Det sier vel mye om vår konkurransepregede «flinkistid» når et studentopprør i dag,

ifølge Järnbert, er å fullføre fire bachelorer på en tredjedel av tiden av hva som er malen (hvorfor tenker jeg på HF-gutten nå?). For blir vi ikke allerede konstant satt opp mot hverandre allerede fra barneskolen av, og målt opp mot de finkeste elevene og studentene? Ekstremiserer ikke Järnbert bare dagens flinkisideal? Det blir som å gjøre opprør mot hipsterstil ved å ha en mye større snurrebart enn alle andre og tatovere instagramkontoen i panna.

«Et elitistisk rop om oppmerksomhet fra bomberommet i Georg Sverdrups hus»

Likevel, hevder Jarnbert, at det er rotet i vår tids holdning om at studietiden nødvendigvis skal være rettet mot en aktuell jobb og karriere - noe han opponerer mot. Han hevder dermed at det er hans egeninteresse og nysgjerrighet, og ikke av praktisk nytteverdi, at han bl.a. går for «karrierevage» fag som samfunnsøkonomi og

statsvitenskap (en fin Stoltenbergkombo i mine ører). Implisitt vil det dermed være umulig å få utløp for sin genuine nysgjerrighet med mindre man får dem nedskrevet på et endelig vitnemål. Det blir litt som å gi fingeren til alle som leser og skriver poesi, utdyper seg i obskure mytologier eller filosofiske retninger på fritiden, og si «picture or it didn't happen».

Personlig deler jeg forakten for «uptight» karrierestudenter som uhemmet skryter over London-utdannelsen og jobben i UDI. Det er derfor det er så trist at essayet feiler på å rette sitt opprør mot nettopp dette elementet, og i stedet blir til et elitistisk rop om oppmerksomhet fra bomberommet i Georg Sverdrups hus.

Personlig tar jeg kun 30 studiepoeng i år, har så vidt klart å hente noe jobb på siden, har ingen verv, få karrieretanker, og sliter enda med å komme meg igjennom Brødrene Karamazov. Nei, i disse dager virker det som det mest uvanlige og opprørske kan gjøre nettopp er å være midelmådig.

Trengs LSD for å takle hverdagslivet?

Rus

Mina Gerhardsen, generalsekretær i Actis – Rusfeltets samarbeidsorgan

I artikkelen «LSD inntar lesesalene» har Universitas intervjuet flere LSD-brukere som entusiastisk forteller om positive effekter. Motstemmer har ikke fått plass. Heller ikke faktainformasjon om risiko ved LSD-bruk er tatt med. En uinformert og skjev framstilling kan bidra til at noen tar rusvalg som kan skade.

Vi er bekymret for at rusmidler fremstilles som løsningen på helt vanlige problemer. Noe er alvorlig galt dersom unge føler at de må ta psykedelika for å takle studiene eller få en mer givende hverdag. Rusmidler er ingen snarvei hverken til innsikt eller en bedre personlighet.

Det fremstilles i artikkelen som om bruken av psykedelika er utbredt blant unge.

Det er ikke tilfellet. Illegale rusmidler er svært lite utbredt i den norske befolkningen. Ifølge siste rapport fra FHI har under 1,5 prosent av nordmenn brukt LSD noen gang og kun 1 prosent hadde brukt LSD siste år. Ung.no skriver på sine sider at mindre enn 1 prosent av unge mellom 15 og 20 år har prøvd LDS noen gang.

«Noe er alvorlig galt dersom unge føler at de må ta psykedelika»

Bruk av LSD og andre psykedeliske stoffer er ikke ufarlig. Det finnes en rekke risikoer ved bruk, som «bad trips», psykose og flash backs. LSD er krevende å dosere, og det er derfor lett å få i seg for mye.

Framstillingen av psykedelikabruk som helt uproblematisk er problematisk. Det går bra med de fleste, men noen går det ikke bra med. Vi vet ikke hvem som har den biologiske sårbarheten for psykiske problemer. Det å bruke stoffer som påvirker hjernen er en risiko. Hjernen er viktig, og vi bør ta godt vare på den.

FORSKERINTERVJUET

Bolle i ovnen: Forsker i nevropsykologi, Ragnhild Bø, drikker ikke mye alkohol nå for tiden. Grunnen er ikke mulige hjerneskadere, heller et ni måneders svangerskap.

Fyll, fanteri og hjerneskadere

Mye alkohol kan gjøre hukommelsen din dårligere i edru tilstand. Likevel advarer psykolog mot hvite måneder.

Rus

tekst Philip A. Johannesborg
foto Camilla Alexandra Lie

Noen gang vært på fylla? Du vet, den fylla der du dagen etter vrir deg i smerte og laken? Kan-skje høres denne tanken kjent ut: «Jeg er en idiot, jeg burde vært sperra inne et sted»? Det er i slike stunder at kroppen din prøver å fortelle deg at du er et brent barn, du lukter vondt og burde sky ilden neste gang. Søndag, mandag, tirsdag, onsdag... Torsdag! En ny fyllekule treffer deg midt i planeten og setter deg ut av spill. Igjen, og igjen. Det er dette paradokset Ragnhild Bø forsker på.

– **Over halvparten** av studentene som var med i min studie hadde et risikofyllt alkoholkonsum, forteller Bø. Hun har nettopp fullført sin doktorgrad ved psykologisk institutt på Universitetet i Oslo. Til vanlig forsker Bø på nevropsykologi - forholdet mellom hjernen og atferd. Putter man litt alkohol inn i den miksen, får man en cocktail av bekymringsmeldinger.

– **Studentene utsetter** seg for både umiddelbare skader, men også langtidsvirkninger på hjernens frontallapper hvis det konsumeres store mengder alkohol over en kort periode, forklarer Bø.

– **Vi så en sammenheng** mellom det å gå på fylla og hvordan man håndterer risiko. Studenter som drikker jevnlig og mye, tar mer risikofylte valg, selv når de ikke

har drukket på flere dager.

Går du jevnlig på fylla, gjerne litt hardt ut, er sannsynligheten større for at du ikke lærer av dine feil. Ifølge Bø kan en se akkurat den samme tendensen hos alkoholikere. Hvorfor går man på fylla i første omgang?

– **Fylla kan** ha positive konsekvenser for deg. Sosialt sett blir du litt mindre kritisk til hva du selv gjør. Alkoholen fungerer som et sosialt smøremiddel. Dette er noen av grunnene til at du vil gjøre det igjen. Og, til tross for bakfylla, behøver ikke dagen derpå å ha så mye å si fordi man heller velger å vektlegge de positive konsekvensene, sier Bø.

Men det stopper ikke der. Studier viser at 15 prosent av de som drikker jevnlig vil bli avhengige, og at sannsynligheten er størst for dem i 20-årene.

– **Hjernen er** ikke ferdig utviklet før du nærmer deg 30-årene, noe som gjør unge hjerner mer sårbare for miljømessige påvirkninger, som alkohol, enn voksne hjerner. Å gå jevnlig på fylla i ung alder kan føre til varig endring av hjernens struktur og funksjon, sier Bø.

14 enheter i uken for kvinner og 21 enheter for menn. Det er anbefalt maksgrense for alkohol ifølge Verdens helseorganisasjon. Her er det stor forskjell på om du gjør som mange nordmenn, altså drikker alt i løpet av helgen, enn om du tar en mer kontinental variant og drikker litt hver dag. Det er typisk norsk å drive risikosport.

Hvis du nå sitter og tenker at du vil kvitte deg med alkoholen helt, skal du vite at også avvenningsfasen er

skadelig. Kroppen forsøker da å gjenopprette en normal balanse, og i prosessen frigjøres det mye av et signalstoff som skader og dreper hjerneceller.

– **Hvite måneder** og detox kan derfor skade mer enn det fikser opp. Studier viser likevel at hjernen starter sin gjenoppbygging etter relativt kort tids avhold. Ofte vil hjernen kunne gjenvinne mye av sin opprinnelige funksjon. Hos alkoholavhengige finner man en gradvis bedring ved avhold, selv om enkelte funksjoner kan være nedsatt selv etter ett års avhold, sier forsker Bø.

– *Når burde en legge alkoholen på hyllen, da?*

– Når du selv merker at det går utover din egen funksjon slik at du ikke klarer å oppfylle dine forpliktelser. Dersom du til stadighet blir fullere enn du hadde tenkt og merker at du ikke klarer å stoppe å drikke, er dette fa-resignaler. Og så er det verdt å merke seg at andre gjerne kan være bedre til å vurdere om du drikker for mye. Ta det gjerne opp med legen din om du er bekymret for eget alkoholkonsum.

Alkoholvett

- Frontallappen, eller pannelappen, utgjør hele 1/3 av hjernebarken, og er ikke ferdig utviklet før i slutten av 20-årene. Dens funksjon er blant annet å regulere følelser, og den gjør at du klarer å sette deg mål, justere deg etter planer samt fungere i det sosiale samspillet.
- Fysisk trening beskytter hjernen mot alkoholens blinde vold og hjelper til med å forebygge. Bø vil likevel ikke gå med på at folk som drikker mye burde trene mer for å veie opp.
- Bø oppfordrer sterkt til å teste ut lykkepromille. no hvis du er redd for at du er i faresonen.

anmelderredaktør: **Mathias Gravdehaug**
anmeldelser@universitas.no 415 97 277

ANMELDELSER

Universitas anbefaler (følg spillelista på spotify)

Ny norsk musikk

Ørkennatten rundt meg blødde elektriske lys – Trist Pike
Ouch...

Steaming – Ivan Ave
Som å lounge i den perfekte tempererte saunaen

Trees – Tuva
Terapi på høyde med den lekreste floatingbehandling

Tensions – Lindstrøm
Funky see funky do!

Plate:

Eplekjekk EP

Den lystige sogningen med en oppsiktsvekkende EP.

Etter streambonanza på singler som «Havanna» i 2015 og «Fredag» i 2016, markerte Kjartan Lauritzen seg som en godfølelse-hitmaskin allerede i 2015. Balestrand-rap-eren, hvis egentlige navn er Per Åki Sigurdsson Kvikne, slipper nå sin tredje EP, «Fenomenet».

Gjennomgående for EPen er Kjartans gode selvtillit. Han er en god cocktail av cockyness, ærlighet og ironisk distanse. Eksempelvis kan en fra låten «Pappa» høre at Kjartan har «Fått mail i fra Sony / men har ikkje tid å svare». Det er noe Northugsk og upolert over dette, og det er veldig underholdende. Han harselerer liksom med etablerte sannheter og oppfatninger samtidig som han selger Jantelovens samlede verker på billigsalg.

Kjartan er tydelig stolt av seg selv og sin suksess. I «Porno» høres «Eg har bynt å få godt betalt, eg e porno / sjå på alt det som eg har». Det er noe frigjørende med hvordan Kjartan Lauritzen ikke legger noe mellom. Han er ekte vare, selv under et pseudonym, i form av at han sier ting som de er. Med tydelige stikk til den amerikanske rapkulturen som ofte beskyldes for å bare tematisere penger, biler og deilige damer, gjør Kjartan Lauritzen det samme på norsk – og det fungerer. Han ufarliggjør ord og begreper av seksuell karakter fordi han bruker de så eksplisitt. Beats, rim og ordvalg gjør det hele svært fengende, selv med en konstant overhengende ironisk

distanse. Kanskje er det den sjarmerende Sognefjord-dialekta som tilsører den drøye ordbruken, og gjør det spiselig tross alt?

Så selv om det ved første lytting kan være vanskelig å ta Kjartan Lauritzen seriøst, må man gjøre nettopp det. Til tider har han veldig gode poenger. Fra «Nyte D» kan en for eksempel høre «Eg leve'kje på trygda / eg har tjent dessa lappane med svette og glede / hvis du ikkje diggar jobben koffer jobbar du med det?». Med fiffige rim og et fengende refreng tar han på mange måter brodden av mastergrad-samfunnet her.

Et fenomen er noe som er av sjelden karakter, oppsiktsvekkende eller enestående. Og Kjartan Lauritzen? Han er definitivt et fenomen.

Therese Norum Halvorsen

«Fenomenet»

Av: **Kjartan Lauritzen**

Label: **Vibbefanger**

PRESSFOTO

Bok:

Lattermedisin for venstresiden

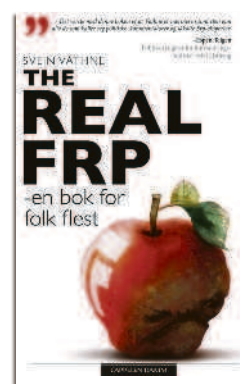
Noen partier appellerer mer til følelser med enkle slagord enn andre. Denne boka appellerer først og fremst til din humoristiske sans.

«**The Real Frp**» tok landet med storm i 2013, da som Twitterkonto. Senere ble fenomenet spredd til både Facebook og Instagram, før det nå har kommet i bokform. Resultatet er svært fornøylig. Innholdet består av en god blanding ekte og fiktive uttalelser fra Frp-politikere. Det er ikke alltid like lett å se forskjell, eller å tro på at det som presenteres er ekte. Det er for eksempel faktisk helt sant at Per Sandberg vil bedre norske veier for å oppnå «risikofri fyllekjøring».

Selv om man har fulgt nøye med de siste årene, er det lite sannsynlig at man har fått meg seg alle de morsomme

og, for Frp, uheldige oppslagene i media. I denne boka er de alle med, fra Sylvi Listhaugs store frykt for å få en sosialist i familien til Anders Anundsens ambisiøse beredskapsfilm, kamuflert som selvpromoteringsfilm (eller var det motsatt?). Boka er mer gjennomført enn bare innholdet fra Twitterkontoen. I tillegg til bilder med syrlige kommentarer, har forfatteren inkludert et artig grep som går igjen: Et fiktivt kommentarfelt inne på regjeringen.no. Her kommenteres sakene av Erna, Siv og andre politikere. En annen godbit er kriminalnovellen med Per Sandberg i hovedrollen.

Selv om det er svært tydelig at forfatteren misliker Frp sterkt, er boka såpass morsom at det kan tenkes at til og med Frp-velgere vil ha glede av den. Espen Teigen, Sylvi Listhaugs politiske rådgiver, mener at «The Real Frp» kommer nærmere sannheten om partiet enn det politiske eksperter og kommentatorer gjør.

«The Real Frp»

Forfatter: **Svein Vathne**

Forlag: **Cappelen Damm**

De som vil ha aller mest glede av denne boka, er nok de som befinner seg godt på venstresiden, og som mener at Frp er noen latterlige og inhumane hyklere. Å lese litt i denne boka kan for dem være et lite lyspunkt i hverdagen etter det begredelige valget. Her kan de få sitt eget verdensbilde bekreftet til gagns, og det av en svært dyktig humorist.

Mikkel Ihle Tande
anmeldelser@universitas.no

Hva: **Se og bli sett**

Hvorfor: **Øynene er sjelens speil**

Hvordan: **Se opp**

Therese Halvorsen, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Husk mimikken!

En av de første oppgavene jeg fikk på skolen dette semesteret, var å observere fremmede menneskers mimikk og kroppslige bevegelser, og ut i fra det skildre tre ulike sinnsstemninger uten eksplisitt å rope humøret. Det viste seg imidlertid å være en vanskelig oppgave. Med ansiktet klistret ned i telefonene, kan det virke som mennesker anno

2017 sto bakerst i køa da Gud delte ut ansiktsuttrykk. Hva skjedde med å smile til noen og ha øyekontakt? Facebook sjekker sæ'kke sjæl, men kanskje det er på tide å se opp fra mobilen litt? Det stemmer, dette er den gamle regla om å logge av mobilen og på livet. Men det har faktisk noe for seg. Se opp fra mobilen så folk kan se det fine fjeset ditt.

Hvem: **Alle som stemte Venstre i år**

Hvor: **I venne-gjengen din**

Når: **Snarest**

Runa Fjellanger, debattredaktør i Universitas

Ukas advarsel

Dump Venstre-vennene dine

I mange år var vennegjengens Venstre-velgere et slags friskt pust. Joda, så var de med i det mest fagforeningsfiendtlige partiet. Joda, så var de masete, bebrillede bedrevitere. Joda, så kunne det bli litt mye gründer i magen. Men de var jo liksom det snille partiet på høyresida. En svunnen tid. Nå er Venstre-velgeren din nye fi-

ende. Regjeringen får fortsette, Sylvi Listhaug kan bli justisminister og «klimapartiet» Venstre nekter å stille ultimatum om oljeboring i LoVeSe. Neste gang du møter Venstre-vennen din bør du ta frem triksene til de slemme guttene på barneskolen: gi hen buksevann, knagg hen og stikk av med lunsjpengene.

Teater:

Ingen revolusjonerende revolusjon

«Revolusjon» er ikke dårlig, det fremgår bare ikke umiddelbart hvorfor det er bra.

Dramatiker og regissør Christian Lollike sier i et intervju at han hele sitt voksne liv har gått rundt og sett for seg hvordan verden kunne vært innrettet annerledes. Dette har han brukt i «Revolusjon». Og «an-nerledes» er et godt stikkord for stykket. Idet lyset går ut sitter man igjen, ikke helt sikker på hva man skal synes.

Stykket innledes med en sekvens hvor forskjellige figurer med et heseblesende kroppsspråk løper frem og tilbake foran sceneteppet mens de forteller om indre tomhet. Deretter slippes sceneteppet ned, og scenerommet åpenbarer seg som en dobbeltside i en Ikea-katalog, inkludert prislapp på møblene. De fire skuespillerne har alle blonde pasjeklipper og pastellfargede klær - farger som går igjen i interiøret. Det hele er estetisk pent og en god løsning for å få frem en harmonisk overflate.

På scenen blir verdens tilstand drøftet, ønsket om revolusjon blir introdusert, og også de vanlige innvendingene mot oppvigleri. Ikke noe revolusjonerende der,

med andre ord. Det som gjør stykket annerledes er ikke innhold, men form. «Revolusjon» oppleves som en collage av virkemidler, virkemidler som i høyst ulik grad imponerer. Hvordan ha en dialog på scenen om miljø og vår tids kriser uten at det blir banalt? Jo, du snakker unaturlig sakte. Så enkelt, likevel så effektivt. Å la to barn komme på scenen like før slutt og konstatere at de vil fullføre det de voksne bare prater om, før de skyter seg selv, oppleves derimot som plumpt.

Denne stadige vekslingen mellom virkemidler, som varierer i grad av vellykkethet, gjør at stykket oppleves overveldende. «Revolusjon» er absolutt ikke dårlig, men heller et stykke hvor kvalitetene kanskje kommer til syne først i etterkant.

Mari Mjaaland

Revolusjon

Av: **Christian Lollike**

Hvor: **Nationaltheateret**

Med: **Eindride Eidsvold, Ole Johan Skjelbred, Olav Waastad og Trine Wiggen**

FOTO: PRESSEBILDE NATIONALTHEATERET

Plate:

Klisjéfylt «overkill»

Etter en økonomisk krise og et Viking på vei mot nedrykk, tenkte naive «siddiser»: «det kan jo ikkje bli så møje verre». Men krisen har blitt verre! Den 29. september 2017 ga Stavangers store sønn, forfatter og artist Tore Renberg ut albumet «Ein dag te».

Albumet tematiserer hverdagslivet, ofte basert på noe som virker som Renbergs egne erindringer fra livet i oljebyen. Siddisen forsøker på en empatisk måte å formidle en nærhet til historiene som fortelles. Dessverre fremstår låtene som overfladiske og klisjéfylte. Det er liten tvil om at musikerne som er med på platen kan sitt håndverk. Det er derfor synd at det musikalske uttrykket er en gjengrodd blanding av folkemusikk og «kassegitarpop». Tidvis

blir lytteren utsatt for et lydbilde som er så banalt at det er på grensen til det psykosefremkallende.

Låten «I Gosenskogen» er et mørkt eksempel på de sadistiske eksperimentene lytteren blir utsatt for. Teksten er en kjedelig midtlivskriseerindring av rykter som svirret på ungdomsskolen etter en hendelse i denne skogen. Uten forvarsel tvinges du deretter til å høre på felemannen fra helvete slippe løs sin vrede i et horribelt drøyt minutt.

Også Renbergs bruk av dialekt kunne med fordel blitt brukt bedre. Med overdrevne, og

«Ein dag te»

Av: **Tore Renberg**

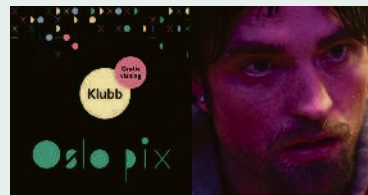
Plateselskap: **Grappa Musikkforlag**

til tider tvungne, bøyninger av typen «minaaa kner» smalner Renberg publikummet ned til noen få gaulende mennesker i oljebyens brune huler.

Undertegnede, som selv har petroleum i blodet, har nå en akutt skam over eget språk – det er: «hekkan så ånnas!». Det eneste «Ein dag te» makter å bevise er at også Stavangers musikkbransje er inne i en krise.

Mattis Vaaland
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender

05 okt Gratis førpremiere på «Good Time»

Hørte jeg gratis? Gratis! Verdens vakreste ord. At filmen vant prisen for beste soundtrack i Cannes er selvsagt heller ikke å forakte. Enkelte hjerter vil også fryde seg over å se Robert Pattinsons vakre fjes på Sagas store lerret. Billetter hentes 17:15!

Saga Kino kl. 18:00, gratis inngang

06 okt Jubileumsfest! Litteraturhuset 10 år

Jeg går rett og slett ikke lei av de tinga som er gratis. På Litteraturhuset denne fredagen er f. eks inngang til fest gratis, på den gratise festen vil det serveres gratis polser og det vil bli flerfoldige gratis DJ-sets, opplesninger og konserter. Du vil attpåtil få en gratis jubileumsantologi. Dang!Litteraturhuset.

Litteraturhuset kl. 21:00 - 03:00, CC: GRATIS

07 okt Døgnfluer 9

Forrige gang Døgnfluer holdt konsert ble det møtt med lovprisninger av vår anmelder. Denne lørdagen er det teater som står på tapeten. Fire grupper med regissører, dramatikere, scenografer og skuespillere får 24 timer til å lage noe som blir snodig, fint, dødstrist eller hysterisk. Eller alt sammen? Det vet vi ikke, og på dette tidspunktet vet ikke de det heller.

Kunsthøgskolen, Scene 3
kl. 20:00 CC: 100 kroner

09 okt Smugvisning av «Skyggenes Dal»

Lovprisninger schåvprisninger. Gratis. Jeg aner en syltynn rød tråd i denne kalenderen. Filmen har høstet internasjonal anerkjennelse, og visningen er gratis. Jonas Matsow Gulbrandsen, regissøren, er attpåtil debutant! Herre jeminii! Er du ikke overbevist ennå kan det avsløres at John Olav Nilsen spiller en «bærende» rolle. Ord blir fattige...

Cinamateket kl. 19:00 – 21:00
Trykk «skal» på facebook-arrangementet, så er du på gjestelista

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

■ Snapquiz i samarbeid med Universitas byr på et nytt quizspørsmål som legges ut på mystory hver dag. De raskeste til å svare riktig samler poeng til maratontabellen som annonseres hver uke

SCAN DENNE!

■ Snapquiz.UiO – Ukas vinnere

1. plass: steiaa – 15 poeng

2-3 plass: jennydelasoul – 12 poeng

3 plass: ter_bry – 11 poeng

Universitas gratulerer!

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

Legrand vil sitte alene på tronen

I denne utgaven av Universitas avsløres det endelig hvem Oslos ti mektigste studenter er. På toppen av tronen regjerer Gabrielle Legrand Gjerdset, styreleder i Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus. Ad notam-redaksjonen slo på tråden for å høre hva Gjerdset bruker all denne makten til.

– Det eneste som betyr noe for meg, som styreleder for SiO, er å sørge for at damene som jobber i kantina i Fredrikke-bygget aldri, og da mener jeg aldri, skal få sitte mens de jobber, sier hun i en kommentar.

Ukas studentvin

KLAR FOR BLODÅR-ENE:

«Den her skal man nippe til!». «Neinei! Den skal bælmess!». Redaksjonen er delt. Er det én ting de likevel enes om, må det være at dette er en billig vin du kan dra frem fra skapet uansett hvilken situasjon du befinner deg i. Rødvinens blodrøde farge kler den blodige alvorlige smaken. Den er ikke søt, men hyggelig, bestemt og lavskuldret. Perfekt alene, men fungerer også sammen med studentklassikerne pasta og pesto, samt den tidvise obligatoriske grandisen. I tillegg er ikke smaken så distinkt at den tar vekk oppmerksomheten fra en mulig date. Gjør klar karaffelen!

Alamos Cabernet Sauvignon

Pris: 129,90 kroner

Land: Argentina

Alkohol: 12,5 prosent

Philip A. Johannesborg, journalist i Universitas

Vi spør

av Boom Lorizzle

210 studiepoeng i etikk

I forrige ukes Universitas kunne du lese om lesehesten Folke som prøver seg på 210 studiepoeng på ett semester. Vi spør-redaksjonen ringte for å sjekke om det å lese om etikk har gjort Folke til et mer etisk menneske.

– Ja det er Folke?

– Snakker jeg med Arvid Folke Järnbert, han som tar fire bachelor-grader på fire år?

– Jeg leste om det i Universitas, det er jo veldig imponerende!

– Er du interessert i jobb?

– Det er veldig godt betalt og over på fire timer.

det er før jeg kan takke ja.

– Jeg trenger noen til å ta eksamen for meg.

– Jeg lurer på om du er villig til å ta eksamen for meg?

– Det er et innføringsfag altså, det er ikke noe vanskelig.

– Jeg betaler 10 000 kroner.

blir tatt så er det jeg som får problemer, og det er generelt ikke helt riktig, så jeg tror jeg må takke nei.

– Det er skuffende, vil du vurdere din stilling som norgesmester i studiepoeng?

QUIZBRØDRENE

1. Hvem har nylig gitt ut musikkalbumet «Younger Now»?

2. Hvilken kjent kunstner står bak den surrealistiske kortfilmen «Den andalusiske hund» fra 1929.

3. Sesong 13 av Farmen har startet opp på TV2. I helgen gikk den første deltakeren ut, hvem?

4. I hvilken bok fra 1945 møter man skikkelsene Old Major, Boxer, Snowball og Mr. Jones?

5. Hvilken bokser mistet en del av øret sitt under en kamp i 1997 etter å ha blitt bitt av motstanderen, Mike Tyson?

6. Hvilken amerikansk poet har gitt ut selvbiografien I Know Why the

Caged Bird Sings (1969)? Hun har blant annet fremført diktet «On the Pulse of Morning» under innsettelsen av president Bill Clinton, samt inspirert artister som Kanye West, Nicki Minaj og Tupac Shakur.

7. Denne uken kommer en ny sesong av tv-serien «Curb Your Enthusiasm». Hvem spiller seg selv i hovedrollen?

8. Hvilken britisk artist hadde i 2000 en hit med sangen «Walking Away»?

9. Det er laget mange statuer av kong David. Hvilken italiensk renessansekunstner laget en kjent bronsestatue av ham?

10. I hvilken italiensk by kan du besøke

Uffizi-galleriet?

11. Hvor ligger kunstmuseet Eremitasjen?

12. Hva kom først i kunsthistorien, barokk eller rokkoko?

13. Hvem omtales som periodesystemets «far»?

14. Hvilken by i Tyskland er kjent for sin oktoberfest?

15. Hva heter de to baseball-lagene som holder til New York?

16. Hvilken av de nåværende skandinaviske monarkene har sittet lengst?

17. Hva er vexillologi studiet av?

18. Fra hvilket land kom psykiateren

av Anders R. Erikstad, Kenneth Solberg og Vegard R. Erikstad. Tidligere junior-norgesmestere i quiz

Carl Jung?

19. Hva heter Norges nest største innsjø, som ligger i kommunene Hattfjelldal og Hemnes i Nordland?

20. Hvilket ord ble brukt om de sentrale offentlige plassene i de greske bystatene, og er også navnet på et norsk filosofisk tidsskrift?

Rebus

av karinator

–

I

+

–

ET

+

–

T

²

+

=

+

HINT: Kåring. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Merkel tok en Erna» Det klarte blant annet Thea, Joakim, Asgeir, Susanne, Sofia, Snoozemuriken og lille litt for mye! Grattis!